

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze Vogels

nummer 01 - januari 2019

■ GOULD AMADINES ■ VOEDING ■ NESTSTERFTE

- 04** De nationale vogel van Namibia **06** Keuze **08** Eet gevarieerd en tob niet, deel 1 **10** Papegaaien, geschiedenis **13** In de keuken vanAd van Zon Tilburg **16** Gouldamadines **20** Reis door Australië **22** Neststerfte **24** Huisvesten **26** De invloed van de cinnamonfactor op de kleur **27** Bestuurstafel **28** Column voorzitter **29** Bondsmededelingen **33** NBvV info **34** Column keurmeester **35** Kalender

Foto voorpagina: Gouldamadine Foto: foto H.Branje

colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 25.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 26.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

Abonnementsprijzen: Nederland € 28,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 30,-, Priority-post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid

lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl
Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@ziggo.nl **Redactieadres:** Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij Jan Franken, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

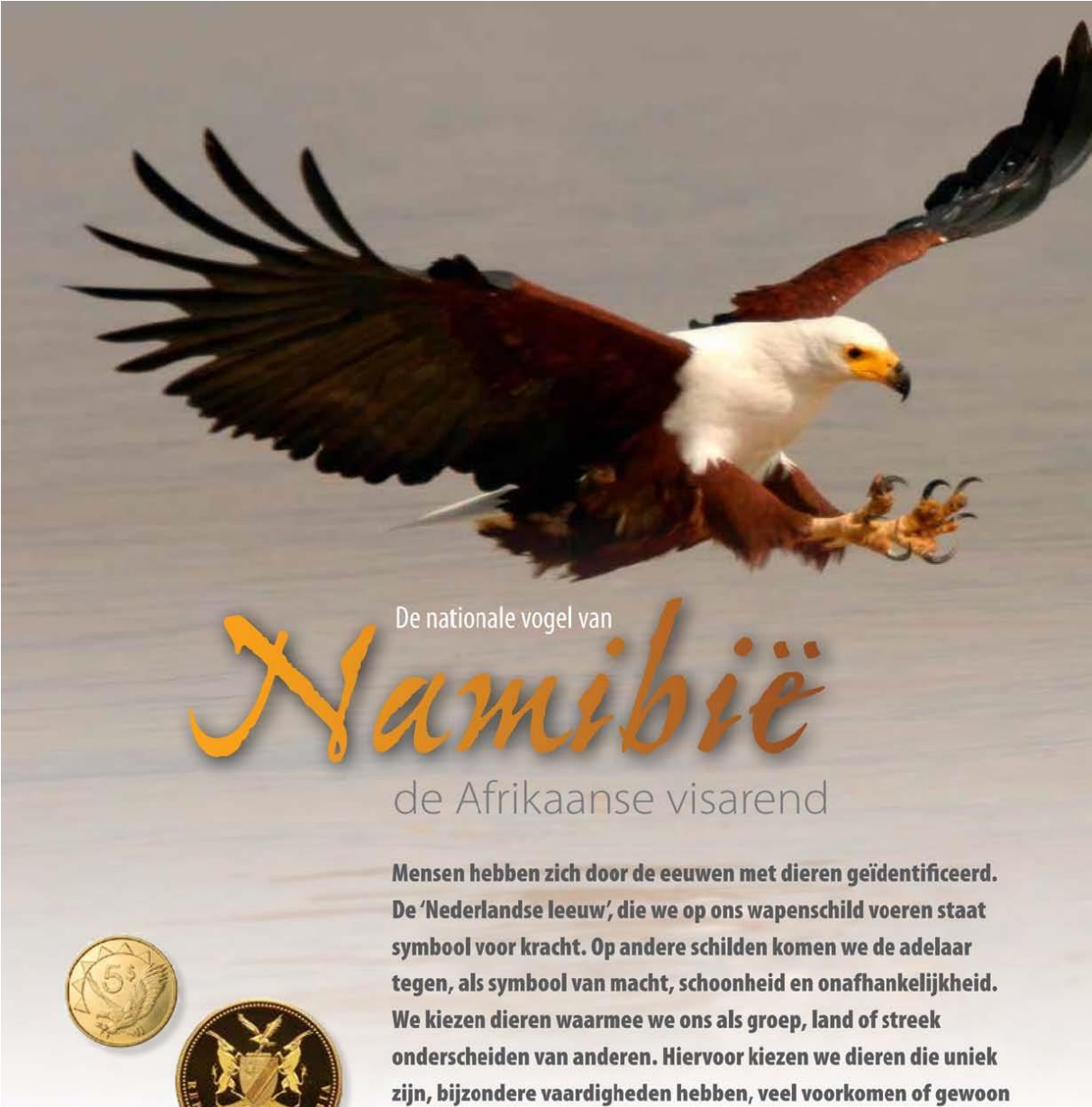
Vormgeving: Maarten Molenaar, Dock35 Marketing, Doetinchem **Drak:** Senefelder Misset B.V., Doetinchem Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

De NBvV is internationaal aangesloten bij: COM-Mondial & Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

De nationale vogel van
Namibië

de Afrikaanse visarend

Mensen hebben zich door de eeuwen met dieren geïdentificeerd. De 'Nederlandse leeuw', die we op ons wapenschild voeren staat symbool voor kracht. Op andere schilden komen we de adelaar tegen, als symbool van macht, schoonheid en onafhankelijkheid. We kiezen dieren waarmee we ons als groep, land of streek onderscheiden van anderen. Hiervoor kiezen we dieren die uniek zijn, bijzondere vaardigheden hebben, veel voorkomen of gewoon mooi zijn. Tekst: RIK MEEREMA

De Afrikaanse visarend van Namibië
Namibië ligt aan de westkust van zuidelijk Afrika. Het land bestaat voor een groot deel uit woestijnen, half woestijnen en savanne. Deze streken zijn dun bevolkt. Maar, het land kent ook wetlands, heel vochtige gebieden. Het is in deze wetlands dat de Afrikaanse visarend voorkomt. De visarend is een machtige en iconische vogel die in bijna alle landen waar hij voorkomt een rol heeft in verhalen en mythen. Wie

de visarend eens, met ogenschijnlijk gemak, een flinke vis uit een meer of stroom heeft zien halen, zal zich die plaats in de cultuur van veel van de oorspronkelijke bewoners kunnen voorstellen.

Grootte en uiterlijk
De Afrikaanse visarend is zo'n 70 centimeter lang en weegt tussen de 2 en 3,5 kilo. Hij heeft een warm donkerbruin gekleurd lichaam met een witte

De /

osel

staart en kop. De vleugels zijn zwart. De snavel is geel met een zwarte punt. Het geel van de snavel loopt door in de gele washuid die doorloopt om het zwartbruine oog. Ook de grote poten en klauwen zijn geel.

Leefomgeving en verspreiding

De Afrikaanse visarend komt in vrijwel heel sub-Sahara Afrika voor, mits er voldoende water in de buurt is. Ook langs de Indische oceaan is de arend te vinden. Ze leven nooit ver van water, of dat de oceaan, een rivier of een meer is. Over het algemeen leven ze paarsgewijs. Het zijn zeer luidruchtige vogels die men vaak al van grote afstand kan horen. Zeker als de vogels niet bij elkaar in de buurt zijn houden ze door middel van roepen contact.

Voedsel en leefwijze

De vogel zit graag op een tak hoog boven een rivier of meertje. Als ze een prooi zien, vliegen ze op, om de prooi met een glijvlucht te naderen. Op het laatste moment worden de poten met de klauwen naar voren gestoken. Zodra de visarend voelt dat hij zijn prooi raakt sluiten de klauwen zich en doorboren ze de prooi. Op dat moment zal de visarend met vleugelslagen hoogte proberen te winnen om zijn prooi in een hoge boom te verorberen. Het menu bestaat vooral uit vis, maar kleine zoogdieren, reptielen worden ook gegeten.

Voortplanting

De meeste Afrikaanse visarenden vormen een paar voor het leven. Ze maken vaak twee of meer grote nesten binnen hun territorium die ze regelmatig onderhouden. Het broedseizoen van de Afrikaanse visarenden valt samen met het droge seizoen, wanneer het waterniveau laag en daarmee de kans op succes bij de jacht hoog. Er worden één tot drie witte, rood bestipelde eieren gelegd. Het broeden, circa 45 dagen, wordt vooral door het vrouwtje gedaan. Het mannetje neemt het alleen even over wanneer het vrouwtje even gaat jagen. In tegenstelling tot andere arenden doden de oudste jongen hun jongere broertje of zusje niet. Hierdoor worden er dan ook vaak twee of drie jongen groot. Na circa 75 dagen verlaten ze het nest, waarna ze nog tot drie maanden regelmatig worden gevoerd. Jonge Afrikaanse visarenden zijn nomadisch. Het duurt enkele jaren voordat ze op zoek gaan naar een partner en een territorium proberen te stichten.

Bijzonder

Het vangen van glibberige prooien als vissen is een hele toer. Visarenden hebben het gereedschap waarmee ze dat doen in de loop van de evolutie dan ook hierop aangepast. Zo zijn alle tenen even lang, kan één van de tenen zowel naar voren als naar achteren wijzen en zijn de nagels lang en puntig. Daarnaast zitten er op de tenen uitsteeksels die het mogelijk maken controle te krijgen op een gladde vissensrug.

Postzegel

De Afrikaanse visarend

Nederlands	Afrikaanse visarend
Wetensch. naam	Haliaeetus vocifer
Engels	African fish eagle
Frans	Pygargue vocifer
Duits	Schreiseeadler

Mannetje Gekraagde roodstaart,
foto H.Branje

KEUZE MAKEN

Gaan we voor zang of kleur?

Of specialiteit? Of voor uitdagingen welke nog niet of nauwelijks gekweekt zijn? Tekst: LOU MEGENS

Je hele leven lang maak je keuzes, iedere dag, ieder moment. Vaak zijn dat weinig overwogen keuzes, maar toch, je beslist! Een leuke bijkomstigheid van onze hobby, is ook het maken van keuzes. Net als kinderen in een snoepwinkel, filosofer ik met mijn vriend Jos ieder najaar weer over wat we volgend jaar in onze biotoop volières willen gaan houden. Dat ene koppel gekraagde roodstaartjes wat het zo goed gedaan heeft, kunnen we toch onmogelijk van de hand doen? Maar de vogels worden al wat ouder, zouden we niet beter met een jong koppel door kunnen gaan?

Maar dan lopen we het risico dat het mogelijk minder goed gaat en er moet dan ook een nieuwe (vreemde) bloedlijn inkomen. Of die sneeuwkruintapuiten, die nog nooit één broedpoging ondernamen, maar waarvan de man non-stop een prachtige zang laat horen, ook nog als alle andere vogels al ruïen in augustus en dus stiller zijn, die doe ik toch niet weg? En de appelvinken leveren ieder jaar wel jongen in de gezelschapsvolière, maar ze vechten ook met vogels die te dicht in de buurt van hun nest willen komen. Eigenlijk moeten ze weg, maar ja, zoveel appelvinken worden er niet gekweekt toch? Zonde om nou net dát koppel van de hand te doen! Gaan we voor zang of

kleur? Of specialiteit? Of voor uitdagingen welke nog niet of nauwelijks gekweekt zijn? Of willen we die rustige Europese tapijt houden, omdat hij zo rustig is? De (Vlaamse) gaaien passen eigenlijk helemaal niet in het bestand, maar zijn intussen zo aanhankelijk naar me, dat ik er niet aan moet denken om ze te missen! Er zijn diverse vogels in ons bestand die zó op hun gemak zijn, dat ze het voer uit onze hand komen opnemen, die kunnen we toch niet wegdoen? Ieder jaar maken we de keuze om wat te minderen (less is more) en ieder jaar draait het erop uit dat niet het vogelbestand inkrimpt, maar dat er eerder aan een uitbreiding van de biotoopvolières gedacht wordt! Maar we houden één vlucht apart om de jonge vogels in te kunnen laten uitvliegen, dat is verstandig toch?

Snoepwinkel

Maar net als het kind in de snoepwinkel dat weet dat het buikpijn krijgt van teveel snoep (maar dat tóch doet...), is het voor ons onmogelijk om een volière leeg te laten staan wanneer het kweekseizoen nog moet beginnen... Sommige mensen hebben duidelijk minder last van zo'n snoepwinkel. Ik spreek wel eens mensen die me trots vertellen dat ze al 35 jaar kanaries kweken. En wel alleen rode!

Geen variatie in keuze (willen) maken is óók een keuze! Maar als ik weer eens een mooie natuurdocumentaire zie van India, Zuid-Amerika of Afrika, met al haar kleurenpracht en verscheidenheid aan vogels, denk ik wel eens wat als ik toch... (en de rest mag u zelf invullen) Keuze om bepaalde vogelsoorten te houden wordt beperkt door rationale factoren; tijd, geld, ruimte. Maar ook irrationele factoren; interesse, prioriteiten, energie, publieke opinie.

Keuze is persoonlijk

Het past niet dat anderen een keuze voor mij maken, om te bepalen wat ik wel of niet mag houden, zolang ik goed voor mijn vogels zorg. Ik begrijp die betutteling ook niet. Mensen die het verschil niet weten tussen een (zang) lijstje en een merel, willen wél uit kunnen maken of die soorten al dan niet in avicultuur gehouden kunnen worden! Het zijn diezelfde mensen die zwerfkatten willen vangen en castreren (in plaats van ze af te schieten), zodat ze gewoon hun strooptochten voort kunnen zetten! Jaarlijks worden 500 miljoen (!) zangvogels wereldwijd vermoord door katten. Maar ja ze zijn zo schattig toch? En het is de aard van het beestje! Ook daar wordt een keuze gemaakt. Blijf af van onze mooie hobby!! <

De

osel

ssel

Goed bezig SAM!

Nieuw!

SAM: de vetbolhouder van 100% gerecycled materiaal.

Help mee de afvalberg te reduceren. De drank- en sapverpakkingen die je weggooit, worden als basis gebruikt voor SAM.

✓ Geschikt voor vetbollen in de winter en in het voorjaar te gebruiken in de tuin of volière gevuld met nestmateriaal. Dus 365 dagen per jaar te gebruiken.

D.a. verkrijgbaar bij:

Fauna favoriet!

Fauna is gespecialiseerd in benodigdheden voor vogels, vogelweeek en volières. Binnen de vogelwereld is Fauna dan ook een gevestigde naam die staat voor goede en kwalitatief hoogwaardige producten.

Kijk op onze website voor het complete assortiment en vraag ernaar bij uw groothandel/winkelier.

www.faubirdproducts.com

Gehu Kooien

vraag documentatie aan bij:

<p>Gehu kooien Transportweg 9 7442 CT Nijverdal Telefoon 0548-616187 E-mail: gehukooien@gmail.com Internet: www.gehu.nl</p>	<p>Vertegenwoordiger België Vogelcentrum Huysmans Turnhoutsebaan 195A 2480 Dessel Telefoon: 0032(0)14-378140 GSM: 0032(0)475-554981</p>
--	---

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

Winkelwagen

Geslachtsbepaling vanaf € 8,99

aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

Nieuw

Ringhouder

Bestel nu via shop.nbv.nl **3,25**

(excl. verzendkosten)

Handige ringhouder. Met een stift kunt u de ringmaat op de ringhouder schrijven. Makkelijk en overzichtelijk kunt u zien hoeveel ringen u nog in voorraad hebt.

VOGELBEURS

Bekende kwekers uit binnen- en buitenland presenteren hun vogels!

Kanaries • Wildzang • Exoten • Parkieten

Let op: bij verkoop van parkieten is een gezondheidsverklaring verplicht.

Organisator: Farbenpracht Bocholt

Zaterdag 2. februari 2019
geopend vanaf 8:00 uur

Locatie:

 Franzstraße 95
D-46395 Bocholt

De firma Quiko stelt voor deze beurs haar verkoophal ter beschikking.

Tafelreserveringen via tel. +49 2871 2487-0 fax +49 2871 2487-66 e-mail nl@quiko.de www.quiko.de

De

Eet gevarieerd en **tob niet** deel 1

Voeding is vooral variatie. In de huidige stand van zaken van de voedingsleer is bekend dat voor een goed functioneren van het organisme een grote reeks van zeer bepaalde stoffen in de voeding essentieel is.

Tekst en foto: A.COOLEN

De hierboven aangegeven stoffen bestaan uit koolhydraten, vetten en eiwitten. Daarnaast uit vitamines en anorganische stoffen. Voeding is niet alleen leverancier van energie. Zo blijkt met name voor de eiwitten niet alleen de energetische waarde, maar ook de samenstelling (het aminozurenpatroon) van groot belang te zijn.

Eiwitten onderscheidt men in dierlijke en plantaardige. Dierlijke eiwitten hebben over het algemeen een gunstiger aminozuursamenstelling dan plantaardige. Uit de individuele aminozuren wordt eiwit opgebouwd; aminozuren zijn dus de bouwstoffen voor de aanmaak van eiwitten.

Het basisprobleem van de voeding van een dier kan men als volgt omschrijven: niet de kwantiteit, maar de kwaliteit in al haar facetten is doorslaggevend. Wat telt is dat er evenwichtig gevoerd wordt. Dus dat er afhankelijk van de behoeften van de vogel voldoende energie, gevarieerdheid in eiwitten, mineralen, sporenelementen en vitamines ter beschikking staan. Granen, peulen en zaden zijn beslist niet allemaal even rijk en even voedend. Eenzijdige voeding, ruimschoots verstrekt, kan na verloop van tijd toch ernstige tekorten in het lichaam doen ontstaan. De vraag is echter: wat is een evenwichtige voeding en hoe groot moet de variatie zijn opdat dat doel wordt bereikt? Een methode die wetenschappelijk getest is bestaat niet.

Voedingsstoffen

De Nederlandse warenwet regelt de voorwaarden waaraan voedingsmiddelen moeten voldoen, zowel ter bevordering van de eerlijkheid in de handel als terwille van de gezondheid in het algemeen. Krachtens deze wet wordt ook gewaakt tegen misleidende reclame. Op de verpakking van veel voedingswaar staat aangegeven uit welke bestanddelen deze is samengesteld. Op bijvoorbeeld elk pakje boter staan termen als: kcal, drogestof, koolhydraat, vet, eiwit, ruwe celstof, asgehalte, vitamines, kleurstoffen, conserveringsmiddelen, emulgatoren, geur- en smaakstoffen en de uiterste datum van houdbaarheid. Nu bijna al ons voedsel via de industrie tot ons komt, allerlei bewerkingen ondergaat en allerlei toevoegingen krijgt, voorkomt zo'n etiket dat de fabrikant zo maar wat aanmoddert. En de consument kan alle belangrijke informatie nalezen..

Vezels, vitamines en mineralen

Voedingsstoffen zijn in de enge zin van het woord die stoffen die ervoor zorgen het weefsel van het lichaam op te bouwen en te vervangen en die de energie leveren voor alle inspanningen die het organisme moet doen, namelijk leven, verteren, bewegen en voortplanten. Tot de energiebronnen rekent men zetmeel, eiwit, vet, ruwe celstof, vitamines en mineralen. Omdat geen enkele verbranding kan plaats vinden zonder zuurstof hoort lucht eigenlijk ook thuis is dit rijtje. Ook mineralen, sporenelementen en vitamines zijn eng verbonden met de stofwisseling van de voedingsstoffen. Zonder hun aanwezigheid is noch de omzetting van voedingsstoffen en energie, noch de vorming van de verschillende bestanddelen van het lichaam mogelijk. Alleen met bijvoeding van de juiste en voldoende mineralen, sporenelementen en vitamines heeft men de zekerheid dat de vogels de hen verstrekte voeding op de gewenste wijze kunnen benutten. Daarnaast kent men een aantal hulpstoffen die de processen in het lichaam sneller en meer efficiënt laten verlopen: enzymen en hormonen. Voedingsstoffen bevatten een of meer van boven genoemde ingrediënten. Ze spelen allemaal hun specifieke rol.

Water

Vogels bestaan voor zo'n 75% uit water. We noemen water dan ook terecht ons levensvocht. Vogels nemen het dubbele en meer water op dan voer. De drinkbak is wellicht belangrijker dan het voer. Levende wezens kunnen het veel langer uithouden zonder eten dan zonder drinken. Water is een belangrijk onderdeel van het bloed en dient als oplosmiddel en transportmiddel. Het is onmisbaar voor biochemische reacties en voor het transport van

de voedingselementen door het lichaam. Bovendien is water noodzakelijk om de temperatuur van het lichaam op peil te houden. Kortom: alle levensprocessen vinden plaats in water of in een waterig medium. Geen uitwisseling of transport van voedingsstoffen, mineralen, vitaminen, hormonen, zuurstof enzovoort vindt plaats zonder water. In het eerste gedeelte van de darm worden samen met de afscheiding van verteeringsstoffen grote hoeveelheden water afgegeven die samen met het opgenomen drinkwater in de dikke darm weer door het lichaam worden opgenomen. Alleen door de darminhoud vloeibaar te maken kan het opgenomen voedsel verteerd worden en door uitwisseling vanuit de darm in de bloedbaan terecht komen. Het bloed bestaat eveneens overwegend uit water. In het bloed bevinden zich de rode en witte bloedlichaampjes, de voedingsstoffen, de mineralen en vele andere stoffen die naar de organen worden getransporteerd.

Waterhuishouding

Alle organen en weefsels van het lichaam zijn opgebouwd uit ontelbaar veel kleine cellen. Deze zijn gevuld met een vloeistof, het zogeheten plasma. Het totaal van de vloeistof van alle cellen wordt de (intra)cellulaire vloeistof genoemd. Cellen liggen niet vlak tegen elkaar maar zijn omgeven door kleine tussenruimten die ook weer gevuld zijn met een vloeistof (de intercellulaire vloeistof). Voeding zorgt voor de verzorging van de individuele cellen als kleinste levende eenheid. Er vindt een drukke uitwisseling van stoffen plaats tussen de drie vloeistoffen: bloed, cellulaire en intercellulaire vloeistof. Voorwaarde is dat de drie vloeistoffen in de drie ruimtes onder een bepaalde druk worden gehouden, de osmotische druk. Komt deze druk onder een bepaalde drempel,

dan meldt een ingewikkeld regelmechanisme aan de hersenen een 'te weinig aan water' en komt een dorstgevoel tot stand. Vervolgens regelt het lichaam een en ander tot er weer een evenwicht is. Een tekort aan water kan een gevolg zijn van te weinig opname of van een te groot verbruik. Reeds bij een waterverlies van circa 10% van het totaal aan water in het lichaam kunnen ernstige storingen van de stofwisseling optreden. Een waterverlies van 20% en meer heeft de dood tot gevolg.

Zuiveringsinstallatie

Voor de interne waterhuishouding spelen de nieren een centrale rol. Hier heeft een filtratie van het doorstromende bloed plaats. Het water samen met alles wat daarin is opgelost (glucose, vetzuren, aminozuren, mineralen, afbraakproducten) wordt door de poriën van de haarvaten van de nieren geperst. Die filtratievloeistof komt uiteindelijk terecht in de twee urineleiders.

Niet alles wat doorfiltreert wordt als urine uitgedreven. In de kleine afvoerbuisjes wordt het water selectief door het lichaam opnieuw opgenomen: reabsorptie. Behalve water worden bij een gezond dier alle glucose, aminozuren en de meeste mineralen opnieuw geabsorbeerd en naar het bloed teruggebracht. Wanneer te veel water gedronken wordt en er teveel mineralen opgenomen worden, dan treden de nieren regelend op. Alles wat boven een zekere drempel komt wordt onherroepelijk verwijderd zodat ook onder die omstandigheden de vloeistoffen van het organisme goed in evenwicht gehouden worden. Een surplus aan water wordt zeer snel verwijderd: gedeeltelijk via de darm, gedeeltelijk via de nieren.

Vierkant achter kwaliteit in dierenverblijven
www.volierebouw.com

VOGELMARKT BOSKOOP
Een must voor iedere vogelliefhebber.
Iedere 1e zaterdag vld maand september 2018 t/m mei 2019.
Openingstijden: 09.00 tot 13.00 uur.
Locatie is het Plantatiumgebouw, Italiëlaan 4, Hazerswoude-dorp.
Zeer ruime parkeerplaats aanwezig.
Volg de GELE samwingsborden
Voor meer info: www.vogelmarkt.nl

Volierebouw Samaan
voor al uw voliëres, hokken en kooien
Wij leveren uit voorraad. U kunt gaan voor zelfbouw compleet of met losse panelen als bouwpakket. Ook verzorgen wij de complete montage indien gewenst.
Antraciet, zwart, groen, geanodiseerd en brute + aluminium hebben wij in het programma. Gaas in diverse maten, kleuren en draaddikte, op maat geknipt na walsen. Diverse soorten en maten plaatwerk zoals kunststof, acp, plexiglas, polycarbonaat en sandwichpanelen om dichte kooien en geïsoleerde nachthokken te maken. Voor meer informatie kijk op: www.volierebouwsamaan.nl en bel of mail ons.
GRAUWE POLDER 202 (HAL 2)
4876 ND ETEN-LEUR | 06 - 51 14 55 25
INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL
WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

GROTE VOGELMARKT BARNEVELD
ZATERDAG 16 FEBRUARI - 2019
De markt is geopend van 8.30 tot 12.00 uur. Gratis Parkeren.
Organisatie Davelaar Vogel en Diervoerders, Manijckelaan 17, Voorhuizen Tel. 0342-472062.
i.s.m. Vogelvereniging Kweeklust. www.vogelmarktbarneveld.nl
Locatie: Midden Nederland Hallen, Thorbeckelaan 123, 3771 ED Barneveld.
Reserveren Tel. 0650270060. De volgende Vogelmarkt is op 18-05-2019

Bestel al uw artikelen via:
shop.nbv.nl

A photograph of a grey parrot with a white face and a black beak, perched on a dark tree branch. The parrot's feathers are a mix of light and dark grey, and its tail shows a hint of red. The background is a soft-focus outdoor setting with green grass and bare tree branches.

Een ontdekkingsreis door de geschiedenis
van de papegaai vanaf 40 miljoen jaar
geleden, via de eerste papegaaien als
huisdier, tot vandaag.

Tekst: PIET ROZENDAAL, foto's HENK BRANJE

Papegaaien

geschiedenis:

Gisteren, vandaag en morgen

Ongeveer 40 miljoen jaar geleden, we kijken niet op een dag, tijdens het Eoceen in ieder geval lang voordat de mens op aarde rondliep, leefden de eerste papegaai-achtige vogels al in de gebieden die we nu kennen als Engeland, Oostenrijk en Duitsland. Omdat er geen mensen waren die ze konden beschrijven is de enige manier waarop we kunnen bewijzen dat papegaaien toen bestonden het vinden van fossiele overblijfselen. Enkele van de belangrijkste stukken van deze puzzel waren de beenderen van een voet, waaruit te identificeren was dat de vogel *Zygodactylus* was, wat wil zeggen de binnenste twee tenen naar voren gericht en de twee buitenste tenen tegenovergesteld. Een kenmerk voor papegaaien die dit delen met slechts een paar andere vogelsoorten, zoals spechten en koekoeken.

- Van oudsher was men zo verbijsterd dat elke vogel die zou kunnen "praten" gerelateerd werd aan het menselijk ras; dus het is niet verrassend dat er in India, met name onder de Brahmanen, in vroeger tijden geen "papegaaien" gegeten werden, maar heilig werden beschouwd omdat ze de spraak van mensen konden imiteren.
- Papegaaien werden in het oude India beschouwd als "vogels van de liefde" maar waren ook vaak de onderwerpen van satire en fabels.
- Tegen de derde eeuw na Christus, beschreef de Chinese poëzie vogels in kooien gehuisvest afgezet met juwelen. Chinese cultuur is nog steeds zeer vogel-georiënteerd, mensen reizen overal met hun kleine zingende vinken. De "Kama Sutra" (10e tot 13e eeuw na Christus) verklaarde dat een van de 64 eisen van een man was om een papegaai te leren spreken.
- Papegaaien verschenen voor het eerst in Europa in 327 voor Christus, toen de troepen van Alexander de Grote India veroverden en papegaaien mee terug naar huis namen naar Griekenland. (De Grote Alexander parkiet werd naar hem vernoemd.)
- Van Aristoteles werd algemeen verondersteld dat hij eerste auteur was die een papegaai beschreef. Maar dit is feitelijk fout want bijna een eeuw eerder, in de vijfde eeuw voor Christus, was er de Griekse arts en historicus Ctesias van Cnidus die in zijn boek "Indica" (hoofdstuk 3), onder

de naam *Bittacus* een vogel beschreef die een Indische taal kon spreken. Ongeveer zo groot als een sperwer met een paars gezicht en een zwarte baard, verder blauw-groen en vermiljoen van kleur, zodat het niet anders kan zijn geweest dan een man van wat nu bekend is als de Pruijkopparkiet, een inwoner van vele delen van India.

- Ook in het Romeinse Rijk waren onder de hogere klassen pratende papegaaien bekend, ook hier waarschijnlijk *Psittacula papegaaien* uit India; hier werden professionele papegaai docenten ingezet om de vogels Latijn te leren spreken. Vroege geschriften bevatten instructies voor het onderwijzen van papegaaien.
- Naarmate de tijd verstreek werden ze in steeds grotere aantallen naar Rome gebracht en dienden op verschillende manieren het luxe leven. Ze werden niet alleen ondergebracht in kooien van schildpadschalen en ivoor, maar ze werden ook gewaardeerd als delicatessen aan tafel. De beruchte veelvraat, keizer Heliogabalus, diende volgens Aelius Lampridius papegaaikoppen op bij zijn banketten en hij voedde zelfs zijn leeuwen met papegaaien, apen en pauwen. Hieruit blijkt duidelijk dat deze vogels in grote hoeveelheden moeten zijn ingevoerd.
- Met de ondergang van het Romeinse Rijk daalde in de vijfde eeuw ook de interesse in papegaaien.
- De nieuwsgierigheid naar papegaaien werd opnieuw opgewekt tijdens de Middeleeuwen, toen kruisvaarders, kooplieden en ontdekkingsreizigers naar huis terug keerden met hun gevederde schatten. Zo werden de papegaaien opnieuw weer het algemeen eigendom van de rijken.
- Marco Polo meldde waarnemingen van een verscheidenheid aan papegaaien in de kustgebieden van Zuid-India tij-

Prachtig vogelhuis, maar waar zit het vogeltje?

Grote Alexanderparkiet

Luxe porselein

- dens zijn 13e eeuwse verkenningen.
- Vanuit het Portugese gecontroleerde deel van de West-Afrikaanse kust werden in het midden van de jaren 1400 vaak Afrikaanse grijze papegaaien mee naar huis gebracht.
- Toch is het niet gemakkelijk om de exacte datum vast te stellen waarop papegaaien voor het eerst bekend werden in Europa, maar het midden van de vijftiende eeuw is de meest waarschijnlijke tijd. In het jaar 1455 wordt voor het eerst gerept over een papegaai uit Senegal. Dit hoeft niet per se een Bonte boertje (*Poicephalus senegalus*) te zijn geweest. Het meest waarschijnlijk is het dat het om een papegaai uit dit deel van Afrika ging.
- Het was bijna vijftig jaar later in 1504, dat de eerste papegaaien Engeland bereikten.
- Pratende papegaaien waren ook hoog

aangeschreven door de Kerk, zodat in deze periode paus Martinus V benoemd werd tot "Hoeder van de Papegaaien" om hun zorg te waarborgen.

- Er wordt aangenomen dat een vlucht van papegaaien Christoffel Columbus in 1492 zijn koers bepaalde. Eenmaal aan land in het Caribisch gebied, waren het waarschijnlijk Cubaanse Amazones die hij ruilde voor de giften aan de inboorlingen.
- Verdere exploratie bracht Columbus naar Guadeloupe en Trinidad, waar hij de eerste Europeaan was die ara's zag. Want een van de meest waardevolle aanwinsten, die Columbus mee naar huis bracht waren enkele grote bonte ara's.
- Het is vrij zeker dat in de veertiende en vijftiende eeuw de meeste vogels in Europa werden geïmporteerd door de Venetianen en de Portugezen, in wiens handen toen de handel met Indië was. Maar al spoedig volgden de Spanjaarden, Fransen en Nederlanders; de laatstgenoemde bezaten zelfs een periode een groot deel van India en het eiland Ceylon, vanwaar zij Indische Papegaaien naar Europa brachten.
- In de jaren 1500 rapporteerde de bemanning van de Magellan dat ze kakatoes hadden gezien op een van hun reizen, kaartenmaker Gerard Mercator wees dit gebied (waarschijnlijk Australië) aan als Psitacorum Regio, "Regio van de papegaaien".
- Toen volgde de Renaissance, rond die tijd was het een enorme mode in het houden van papegaaien en andere exotische vogels waarvan de aankoop mogelijk werd gemaakt door steeds meer lange afstand- en gedurfdere ontdekkingsreizen.
- Henry VIII had in de 16e eeuw een geliefde Afrikaanse grijze papegaai. Karel V was eigenaar van vogelkooien versierd met edelstenen. Vogels en kooien waren zo populair in die tijd dat Frankrijk een kooimakersgilde had, een organisatie van ambachtslieden gewijd aan het maken van vogelhuisen. Hoewel kooien uit deze periode de eeuwen helaas niet overleefd hebben, zijn sommige wel afgebeeld in de kunst uit dit tijdperk.
- In de 18e eeuw gaven Louis XV en Louis XVI opdracht uitgebreide kooien en voliëres te maken voor de tuinen van Versailles. De kooien waren zo

Kanarie van de Canarische eilanden

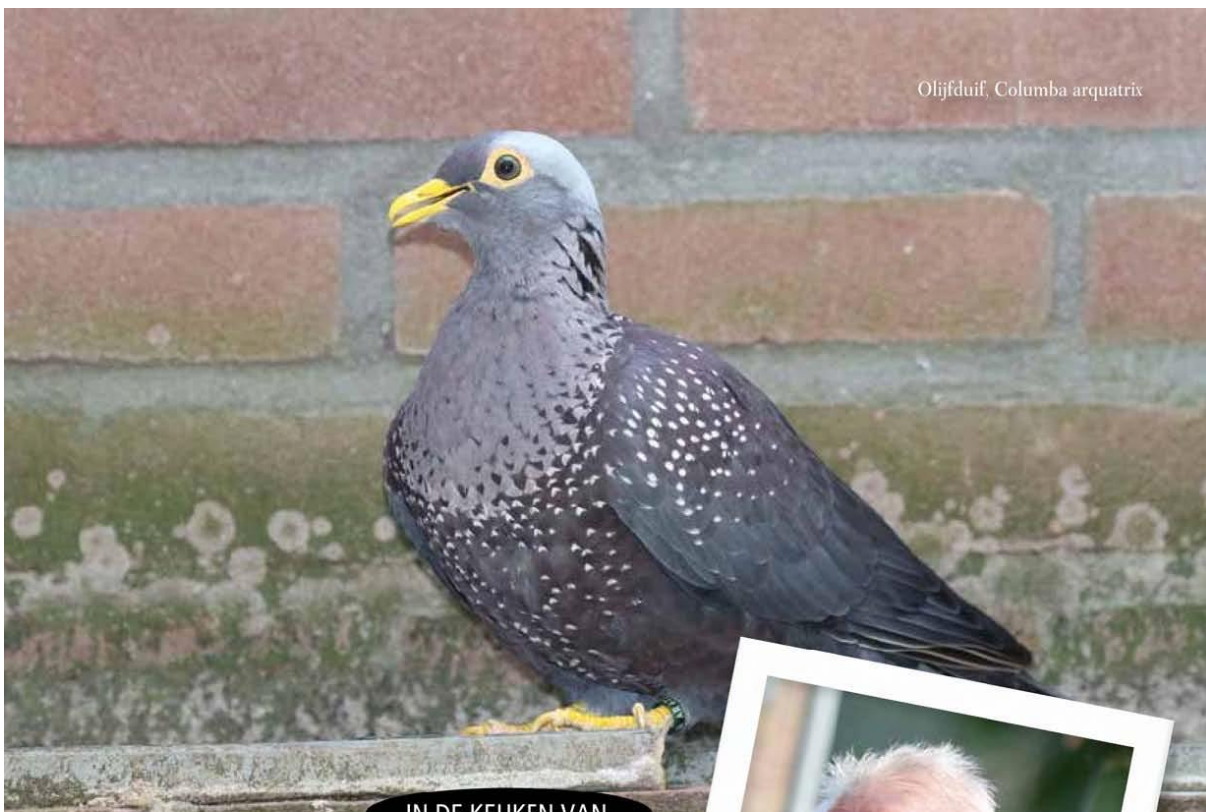
decoratief en verfraaid dat de vogels die er in zaten in slechts moeilijk waren te zien.

- In de jaren 1800, werden de grasparkieten in Engeland geïntroduceerd en de Engelse middenklasse raakte in de ban van deze vriendelijke en kleurrijke nieuwe huisdieren. Ze brachten ze onder in grote, ingewikkelde kooien, replica's van bestaande gebouwen zoals de Taj Majal en het Crystal Palace.
- De populariteit van de papegaai als huisdier kan ook worden afgemeten aan de frequentie waarmee ze voorkomen op familieportretten uit de zeventiende en achttiende eeuw. Hiermee demonstreerde men de sociale status van de eigenaar.
- Papegaaienveren en zelfs hun opgezette balgen versierden damesschoenen in de jaren 1800/1900.
- Gedurende de negentiende eeuw werd het houden van vogels als huisdieren niet langer het monopolie van de rijken en geleidelijk breidde het vogelhouden zich uit naar alle klassen van de bevolking. Twee vogels die op dit gebied de toon aanvoerden waren de papegaai en de kanarie.
- In de jaren 1970 kwam er weer een opleving in het papegaai houden, een van de aanleidingen daartoe was de populariteit van Fred, de kaketoë in de succesvolle tv-serie, "Baretta."
- Naarmate de belangstelling voor exotische vogels toenam, verbeterden de kooien en voliëres. En er kwam betere

voeding op de markt. Wetgeving voor behoud nam toe en vogelkwekers begonnen hun inspanningen voor het fokken in gevangenschap te intensiveren.

- Vogelgeneeskunde werd een specialiteit. Vogelclubs begonnen eerst als groep vogelkwekers in vergadering de fok te bespreken, om daarna hun vogels te laten zien op tentoonstellingen. Waarna later speciale verenigingen werden opgericht om aan de informatie-honger van vogelkwekers te voldoen. Momenteel doen vogelclubs een poging om het publiek te informeren over gedrag en juiste verzorging van hun dieren.
- Veel vogelkwekers zijn nu gespecialiseerd in het kweken van bepaalde soorten in plaats van de algemene fokkerij van de jaren '70 en '80. Maar helaas steeds minder jonge mensen lijken geïnteresseerd te zijn in de vogelhobby. Veel goed fokmateriaal gaat hierdoor verloren, waardoor het aantal beschikbare dieren waarschijnlijk zal gaan afnemen.
- Toch worden er nog steeds Papegaaien ontdekt. In 1980, ontdekte een groep wetenschappers nog een nieuwe papegaai in een nevelwoud in El Oro, Ecuador. Na studies om te verifiëren dat het inderdaad om een nieuwe soort ging, werd hij in 1988 de El Oro parkiet (*Pyrrhura orcesi*) genoemd. En de Camiguin hangparkiet (*Loriculus camiguinensis*) van de Filippijnen werd in 2006 ook erkend als een aparte soort. ◀

Olijfduif, Columba arquatrix

IN DE KEUKEN VAN

Ad van Zon

Ad van Zon

IN TILBURG

**Meer dan veertig jaar gespecialiseerd in zaad etende duiven en duifjes.
Ad van Zon uit het Noord-Brabantse Tilburg heeft al heel wat soorten
gehouden en gefokt.**

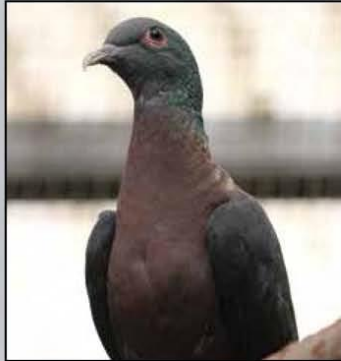
TEKST EN FOTO'S: H.BRANJE

Volières achter huis in Tilburg

De keuze is reuze

Oostelijke bronsnekduif, *Columba delegorguei*

Paarse woudduif, *Columba punicea*

Achter zijn huis (midden in Tilburg!) beschikt Ad over een zee van ruimte. In totaal beschikt hij over 32 volières van 3 meter diep, 1 meter breed en 3 meter hoog. Twee grote volières (van 40, respectievelijk 24 m²) en 17 grote broedkooien. In deze broedkooien worden lachduiven gehouden voor de kweek van lachduiven voor de show en lachduiven voor het groot brengen van andere duiven. Verder worden de kooien ook gebruikt als tijdelijke opvang voor jonge duiven. Waarom zo'n hoge volières? Volgens Ad houden duiven er van om zich hoog terug te trekken. Wanneer een duif hóóg kan zitten is ze veel rustiger. 'ze kijkt het liefst op de bezoeker neer'. Momenteel heeft Ad meer dan dertig verschillende duivensoorten in z'n volières. Een aantal dat erg aantrekkelijk is voor de keurmeesters van de NBvV. Vandaar dat deze graag af en toe komen kijken naar de wat zeldzamere soorten bij Ad van Zon.

Zaadeters

Ad houdt enkel zaad etende duiven. In de 32 volières worden de vogels koppelgewijs gehuisvest of met twee soorten die geen nauwe verwanten zijn. Bijvoorbeeld grondduiven in combinatie met 'boven in de volière' een van de

kleinere duivensoorten. Bijvoorbeeld de Jamaica grondduif met het talpacoti duifje. In een aantal volières worden op de grond kwartels gehouden: coromandel, Chinese dwergkwartel, harlekijnkwartel en Europese kwartel. Roulrouls heeft Ad ook geprobeerd, maar..... de roulrouls vernielden telkens de nesten van hun medebewoners. Dus die zitten voortaan apart.... In de twee grote volières worden meerdere soorten gehouden. Hoe groter immers een volière is des te minder er gevochten zal worden. Duiven zijn vaak erg agressief jegens soortgenoten. Wie ooit een duif gekozen heeft als symbool van de vrede, die heeft slecht opgelet bij het observeren.... De naam 'vredesduifje' (*Geopelia placida*) is bijvoorbeeld zeer slecht gekozen. Ook deze soort kan zich erg agressief gedragen tegenover soortgenoten en andere, zelfs grotere duivensoorten. Zo werden bij Ad de toch vrij grote dolksteekduiven zwaar geterroriseerd door de kleine 'vredes' duifjes. Die agressiviteit is ook een belangrijke reden voor Ad om niet met vruchtenduiven te beginnen. Die blijken in de praktijk nog onverdraagzamer te zijn dan de zaden etende soorten...

De collectie:

Grondduiven: Jamaica grondduif

(*Gallinula versicolor*), Celebes grondduif (*Gallinula tristigmata*), rode grondduif (*Gallinula montana*), dolksteekduif (*Gallinula luzonica*), Bartlett dolksteekduif (*Gallinula criniger*). Kleinere zaadeters: Zebra duif (*Geopelia striata*), vredesduif (*Geopelia maugei*), timor duif, talpacoti duif (*Columbina talpacoti*), Musduifje (*Columbina passerina*), Buckley duif (*Columbina buckleyi*), bronsvlekduif (*Turtur chalcospilos*), peruduif (*Columbina cruziana*), brilduif (*Metriopelia ceciliae*), blauwkop bosduifje (*Turtur brehmeri*) Grotere zaadeters: Maleise koekoeksduif (*Macropygia unchall*), wonga duif (*Leucosarcia melanoleuca*), Australische kuifduif (*Ocyphaps lophotes*), Carolinaduif (*Zenaidura macroura*), Martinique duif (*Zenaidura macroura*), groenvleugelduif (*Chalcophaps indica*), Columbasoorten: paarse woudduif (*C.punicea*), olijfduif (*C.arquatrix*), Ala Blanca duif (*C.corensis*), witkop Cubaduif (*C.leucocephala*), Oostelijke bronsnekduif (*C.delegorguei*), Nepalduif (*C.pulchricollis*)

Voeding

De kleine soorten krijgen een mengeling van 5 delen gele millet, 1 deel rode millet en 1 deel witte millet. Daarnaast krijgen de vogels pirella en Cédé eivoer. Aan één kilo Cédé eivoer wordt anderhalf scheepje rode palmolie toegevoegd, 'n flinke schep dextrose en 5 scheppen universeelvoer (Braet). De grote soorten krijgen een dieetmengeling met kleinere zaden en granen: tarwe, witte dari, rode milocorn, kardi, wikkens, linzen, kleine katjang idjoe. Er wordt daarnaast kleine (popcorn) mais verstrekt en hennep (voor het feller maken van de doffers). De grote duiven krijgen eveneens het hier boven genoemde Cédé met toevoegingen. Daarnaast af en toe wat meelwormen. Verder bijvoer: F16 pellets; P40 brokjes van Hope Farm en 'all-in-one' een mengsel met mineralen en kleine zaden. Wanneer er jongen zijn wordt er extra eivoer verstrekt. Gevoerd wordt op voertafels gevoerd op circa één meter hoogte; op de voertafels staat een grote houten bak met daarop kleine bakjes met een naar binnen gebogen rand. Op deze manier wordt er weinig voer op de grond gemorst. Omdat duiven veel op de grond verblijven en scharrelen is het verstandig om ze minimaal twee keer per jaar te

ontwormen en te behandelen tegen coccidiose. Als ontwormingsmiddel wordt een product met als werkzame stof 'levamisole' gebruikt. Tegen coccidiose een middel met als werkzame stof amprolium. De producten worden in water opgelost. Om er verzekerd van te zijn dat de duiven het water inderdaad ook zullen drinken, wordt er (als het niet te warm is...) 'n dag geen water verstrekt. Duiven kunnen, in tegenstelling tot veel andere vogelsoorten, best 'n dagje zonder water.

Broeders

Midden maart worden er nesten opgehangen in de verschillende volières. Er worden tabaksstelen in de nesten aangebracht en verder wordt er stro en hooi aangeboden. De duiven zoeken het verder zelf wel uit. In volières waar laurierstruiken staan worden de blaadjes door sommige om het de vogels te vergemakkelijken worden er mandjes of kistjes op verschillende plekken opgehangen; de mandjes hebben een diameter van zo'n 15 cm; de kistjes zijn 15-20 cm in 't vierkant. De kleinere soorten broeden doorgaans in een groot formaat tralienestkastje. Het brilduifje broedt, bijzonder voor een duivensoort, in een dicht nestblok, bijvoorbeeld een nestblok voor agaporniden. De Maleise koekoeksduiven broeden zélf. Ze slepen 'n paar takjes in een struik en leggen vervolgens hun ei. Wil je de dieren helpen met het ondersteunen van de takjes met bijvoorbeeld 'n stukje gaas, dan laten ze vaak het nest in de steek en leggen op een andere, onmogelijke, plaats weer opnieuw een ei. Ook de andere soorten maken slechte nesten en bakken er bij het nestelen niet zo veel van. De liefhebber moet de nestbouw dan ook goed volgen en, indien nodig, de vogels wat helpen. Grondduiven als de Jamaica grondduif, de Celebes grondduif broeden op zo'n anderhalve meter hoog; andere soorten doorgaans zo hoog mogelijk.

Snelle groeiers

Jonge duiven groeien snel! Doorgaans verlaten de jonge duiven na 2-2,5 week het nest. Een uitzondering is het brilduifje. De jongen verlaten het nestblok pas op een leeftijd van zo'n vier weken; de jonge vogels zijn dan al geheel op kleur. De eerste dag vliegen ze heel slecht; 'n dag later gaat het al prima. De jongen worden na het uitvliegen nog 'n

paar dagen door de oudervogels gevoerd en kunnen dan zelf al hun kostje bij elkaar scharrelen! Geringd wordt er pas wanneer de duifjes uitvliegen. Ring je een jong duifje wanneer dit nog op het nest zit, dan zal het telkens het nest verlaten wanneer je het terug plaatst. Dat terug plaatsen kun je 'tig' keer doen, maar telkens zal het jong van het nest fladderen. Niet ringen op het nest dus. Ook niet bij brilduifjes die nog in het blok zitten. Een dergelijke verstoring kan fatale gevolgen hebben! Ook nestcontrole wordt afgeraden: nieuwsgierigheid van de liefhebber wordt vaak afgestraft. Geringd wordt dus ná het uitvliegen. De pootjes van jonge duiven zijn zacht zodat er doorgaans vlot geringd kan worden; pas iets later zullen de pootjes harder gaan groeien en is het niet meer mogelijk de ring te verwijderen. Wanneer de jonge duifjes uitvliegen is het belangrijk dat ze niet op de bodem van de volière blijven zitten. Daar zullen ze niet gevoerd worden door de oudervogels. Pas wanneer ze op een tak of stok zitten zullen de oudervogels zich om hun kroost bekommeren! Blijven de jonge duiven op de grond dan is de kans 1 op 4 dat ze het 'halen'..... Heb je duiven, dan kweek je geen grote aantallen jongen! Doorgaans leggen bijvoorbeeld de Columbasoorten slechts één ei per legsel. De kleinere soorten komen niet verder dan twee eieren. Uiteraard praat je dan over een gemiddeld legsel. Maar in ieder geval: grote nesten kun je vergeten! Er wordt door Ad gekweekt tot eind oktober

Wedstrijd

Niets gemakkelijker dan het spelen van duiven..... Je vangt ze, voorzichtig, uit op de dag dat de vogels ingezet moeten worden. Vervolgens voorzichtig vervoeren in een transportmand en op de wedstrijdlocatie in de kooi plaatsen. Dat lijkt eenvoudig. Het grootste probleem is natuurlijk om de duiven in goede conditie te krijgen en te houden. Een duif laat nogal eens vlug een veertje vallen en.... wanneer ze onrustig zijn en gaan fladderen, raakt het kopje wel eens beschadigd. En bij het vervoer moet de duif dusdanig zijn 'opgeborgen', dat ze zichzelf niet kan beschadigen. Ad stuurt graag z'n duiven in naar een vogelshow. Het wedstrijdseizoen begint met de gecombineerde Langstraat show; vervolgens de onderlinge van 'De Sijs'

in Kaatsheuvel, de vereniging waar Ad een bestuursfunctie vervult. Daarna de 'Kampioen van Midden-Brabant' en tenslotte de nationale show in Zwolle. Hij denkt er over om dit jaar mee te spelen op de COM show in Zwolle.

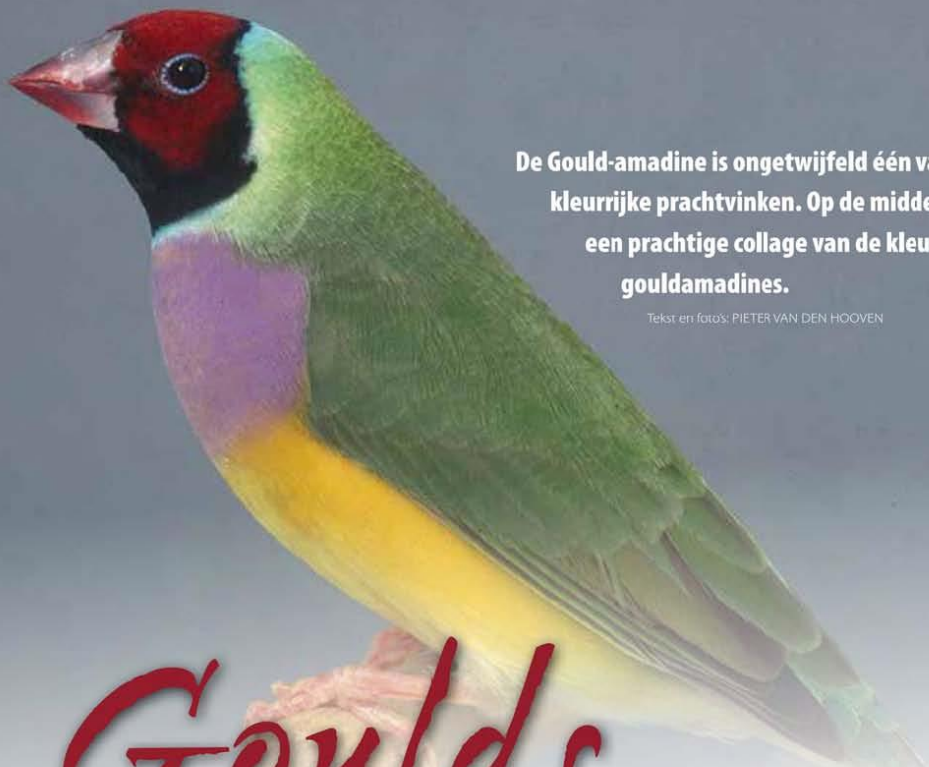
Beginners

Duiven voor beginners? Natuurlijk in de eerste plaats het sympathieke diamantduifje. Gemakkelijk qua huisvesting en verzorgen en doorgaans vlot broedend. Ook de wat grotere lachduif is bijzonder geschikt om ervaring op te doen met duiven. Dan de verschillende geopeliasoorten (zebraduif, vredesduif). Wat kleurrijker (maar ook groter): de groenvleugelduif, de bronsvleugelduif en de Australische kuifduif. Wil je de grote Columba-soorten houden dan moet je minstens beschikken over volières van minimaal drie meter lengte en twee meter hoogte.

Columbasoorten zijn winterhard; grondduiven hebben vleestenen en kunnen dientengevolge niet tegen vrieskou; ook de soorten van de 'turtur' familie kunnen geen vorst verdragen. Hier dien je dus rekening mee te houden wanneer je bepaalde duivensoorten wilt aanschaffen. Zoals hierboven reeds vermeld kunnen duiven heel agressief zijn tegen soortgenoten en andere volièrebewoners. Lachduiven echter zijn relatief rustig. Een Australische kuifduif kun je niet eens samen met kwartels huisvesten. Dus altijd de vogels in de gaten houden! Zijn jonge duiven uitgevlogen en zijn ze zo'n vier weken oud, dan wordt het tijd om de jonge duif/duiven bij de oudervogels weg te halen. Anders zullen ze opgejaagd en achtervolgd worden door de ouders. Een en ander is afhankelijk van de soort duiven die je hebt. Maar ook tussen verschillende koppels van dezelfde soort kunnen grote verschillen in agressiviteit bestaan. Dus weer: oppassen en observeren!

Kortom

In de loop van meer dan veertig jaar heeft Ad van Zon een prachtige collectie duiven opgebouwd. Maar ook een goede naam opgebouwd onder de gespecialiseerde duivenhouders in Europa. Een en ander komt onder andere tot uiting in de bezoeken die de duivenmannen bij elkaar afleggen. Mekaar helpen om een collectie in stand te houden en eventueel uit te breiden. <

De Gould-amadine is ongetwijfeld één van de meest kleurrijke prachtvinken. Op de middenpagina een prachtige collage van de kleurrijke gouldamadines.

Tekst en foto's: PIETER VAN DEN HOOVEN

Goulds -AMADINES

De Gould amadine (*Erythrura gouldiae*) behoort tot het geslacht *Erythrura*, de papegaai-amadines. De verwantschap met de andere papegaai-amadines is iets minder nauw dan van de meeste soorten papegaai-amadines onderling, waardoor de Gould-amadine lang is geplaatst in zijn eigen geslacht *Chloebia*. De gesuggereerde verwantschap met het geslacht *Lonchura* (onder andere de rietvinken) is zeker niet juist. Door zijn prachtige kleuren is de Gould-amadine altijd al een zeer gewilde kooivogel geweest. In het begin ging de kweek met deze vogels nogal moeizaam. De vogels voelden zich in ons koude Nederlandse klimaat blijkbaar niet erg thuis, het zijn dan ook vogels van tropische gebieden. Niemand stond stil bij het feit dat ook in hun thuisland de temperatuur 's-nachts ook wel eens onder het vriespunt daalt. Maar dat is dan in het droge seizoen, en na zonsopkomst stijgt de temperatuur

in enkele uren weer tot 25 à 30 graden. Hoe anders bij ons: als het vriest blijft het meestal de hele dag koud en is de luchtvochtigheid flink hoger dan in het droge seizoen in Australië. En bij die combinatie van kou en vocht voelt een Gould-amadine zich niet happy. De oplossing is in de winter een verwarmde ruimte, maar waar de temperatuur 's-nachts gerust flink mag dalen. Ten tweede: de vogels overnachten graag met meerdere exemplaren in een slaapnest (dit geldt trouwens voor alle Afrikaanse- en Australische prachtvinken). Op die manier hebben ze ook minder last van eventuele koude nachten. Oplossing: slaapnesten beschikbaar stellen. De meeste kwekers willen dit echter niet, omdat dan ook ongewenste paarvorming en broedpogingen mogelijk worden.

Ten derde: de vogels komen van oorsprong dicht bij de evenaar vandaan. De daglengte is daar het hele jaar door

ongeveer gelijk. Daarom reageren ze ook niet of nauwelijks op verschil in daglengte (ook dit geldt voor alle prachtvinken). Met onze langere zomerdagen hebben ze weinig problemen, maar met onze korte winterdagen (en dus lange winternachten) hebben ze wél moeite. Gelukkig hebben de meeste kwekers 's-winters extra uren verlichting in hun vogelverblijf, zodat dit probleem bij ons niet speelt.

Naar de middenpagina's: De Gould-amadine leent zich natuurlijk uitstekend voor een bijzonder kleurrijke middenpagina, mede dank zij het ontstaan van meerdere kleurmutanten. Ik ben ervan overtuigd, en ga er daarom ook vanuit dat de zwartkoppige vorm de oorspronkelijke wildvorm is. Misschien interessant om daar eens een artikeltje over te schrijven, maar ik ga er hier niet verder op in.

Al in de vrije natuur zijn er twee kleurmutanten ontstaan: de roodkoppige vorm, en de vorm waarbij het rood is gewijzigd in oranje. Deze oranje (cq geel-) factor in combinatie met de wildvorm levert een zwartkop met oranje snavelpunt. Gecombineerd met de roodkopfactor ontstaat de zogeheten oranjekop. Deze kleurslagen komen dus

in de vrije natuur ook al voor. Daarnaast zijn er in gevangenschap een aantal kleurmutanten meer ontstaan: **De witborst:** deze mutant verhindert de vorming van roodbruin phaeomelanine volledig. Het meest opvallende is de borstkleur, deze is immers opgebouwd uit roodbruin phaeomelanine in combinatie met een blauwstructuur, wat gezamenlijk een paarse kleur geeft. Bij ontbreken van het roodbruine pigment is de blauwstructuur niet meer zichtbaar en wordt de borst zuiver wit. Er is echter ook wat van dit roodbruine pigment aanwezig in de kopbevedering van de rood- en oranjekop, en in de gele buikbevedering. En dat verdwijnt ook door werking van de witborstfactor. De kopkleur van de roodkop, maar vooral van de oranjekop is dan ook helderder, en ook de buikkleur is helderder geel. Er bestaat ook een tussenvorm waarbij de reductie van het roodbruine phaeomelanine slechts gedeeltelijk wordt gereduceerd. Het is mij nog steeds niet helemaal duidelijk of deze zgn lila-borst een splitvogel is, of gewoon een "slechte" witborst.

De blauwe: deze mutatie verhindert de vorming van carotenoïde kleurstoffen rood en geel in de bevedering. In het rug-vleugeldek resteert alleen zwart eumelanine met de blauwstructuur, wat een helder blauw rugdek oplevert. In de buikbevedering resteert alleen een hoeveelheid roodbruin pigment hetgeen resulteert in een min of meer creme-beige buikkleur. Zwartkop-blauwen behouden hun zwarte kop, maar bij roodkop-blauwen is goed te zien dat onder het rood een redelijke hoeveelheid roodbruin pigment aanwezig is. Blauwe roodkoppen krijgen daardoor een min of meer beige maskerkleur. De oranjekop faktor is in de blauwserie niet herkenbaar.

De zeegroene: bij deze kleurslag zijn de rode en gele kleurstoffen gedeeltelijk gereduceerd. De kleur moet ongeveer het midden houden tussen groen en blauw.

Over de **pastel** mutatie kan ik een heel artikel schrijven. Dat is hier niet de bedoeling dus beperk ik mij hier tot een korte beschrijving van de verschillende verschijningsvormen. De pastelmutatie reduceert alleen het zwarte eumelanine. Geel en rood + paarse borst worden niet aangetast.

Pastel met een reductie van 50% ontstaat door combinatie van pastelfactor met wildfactor (ivm SL vererving alleen mogelijk bij mannen): lichtere, grijzige dekkleur en bij de zwartkop een donker-grijze kopkleur.

Overgoten met een reductie van 90% ontstaat door dubbele pastelfactor (bij mannen) of enkele pastelfactor zonder wildfactor. (alleen bij poppen deze hebben immers slechts 1 X-chromosoom).

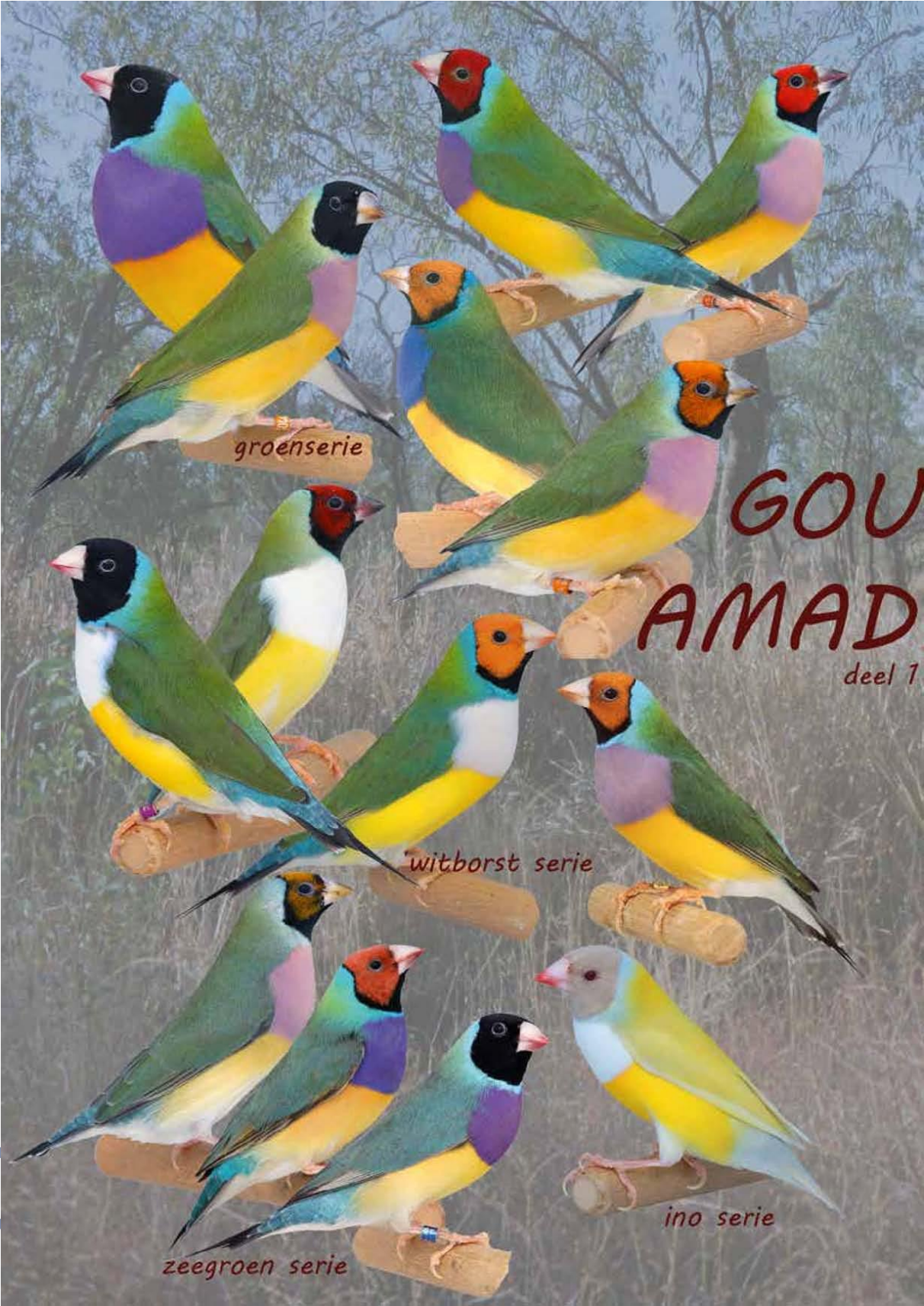
Geel met een volledige reductie van eumelanine ontstaat door selectieve kweek uit overgoten vogels.

De inofactor veroorzaakt een (vrijwel) totale reductie van alle pigmenten. De vogel wordt dus geel met een witte borst. De **SL-ino** laat altijd min of meer een bruin restpigment zien op die plaatsen waar de wildvorm de hoogste concentratie eumelanine bezit. Dat is bij de goulds dus de kopkleur van de zwartkop, welke bij de lutino dan ook altijd min of meer creme zal blijven. Maar ook in de vleugel- en staartpennen is

een beige tint waarneembaar. Bij de Cinnamon wordt er geen zwart eumelanine afgezet in de bevedering, maar bruin eumelanine. De groene kleur is wat lichter en gaat een mosterdintje tonen. In vleugelpennen en staart is de bruine kleur goed zichtbaar. Bij een zwartkop cinnamon kan de kop erg donker bruin worden en op een afstandje zwart lijken. Naast een gewone zwartkop is het verschil in kopkleur goed te zien.

Bont: zo nu en dan duiken goulds met bontvorming op. Mogelijk een modificatie, want het lijkt moeilijk vast te leggen. Maar het ligt natuurlijk wel in de lijn der verwachting dat er ook een erfelijk vastgelegde bont mutatie zal optreden.

Het grote aantal mutanten heeft tot een nog veel groter aantal kleurslagen geleid. Dat zijn er zoveel dat zo onmogelijk op één middenpagina passen. Vandaar hier alleen de verschillende mutanten, en, afgezien van de verschillende kopkleuren, nog geen combinatie kleuren.

groenserie

GOU AMAD

deel 7

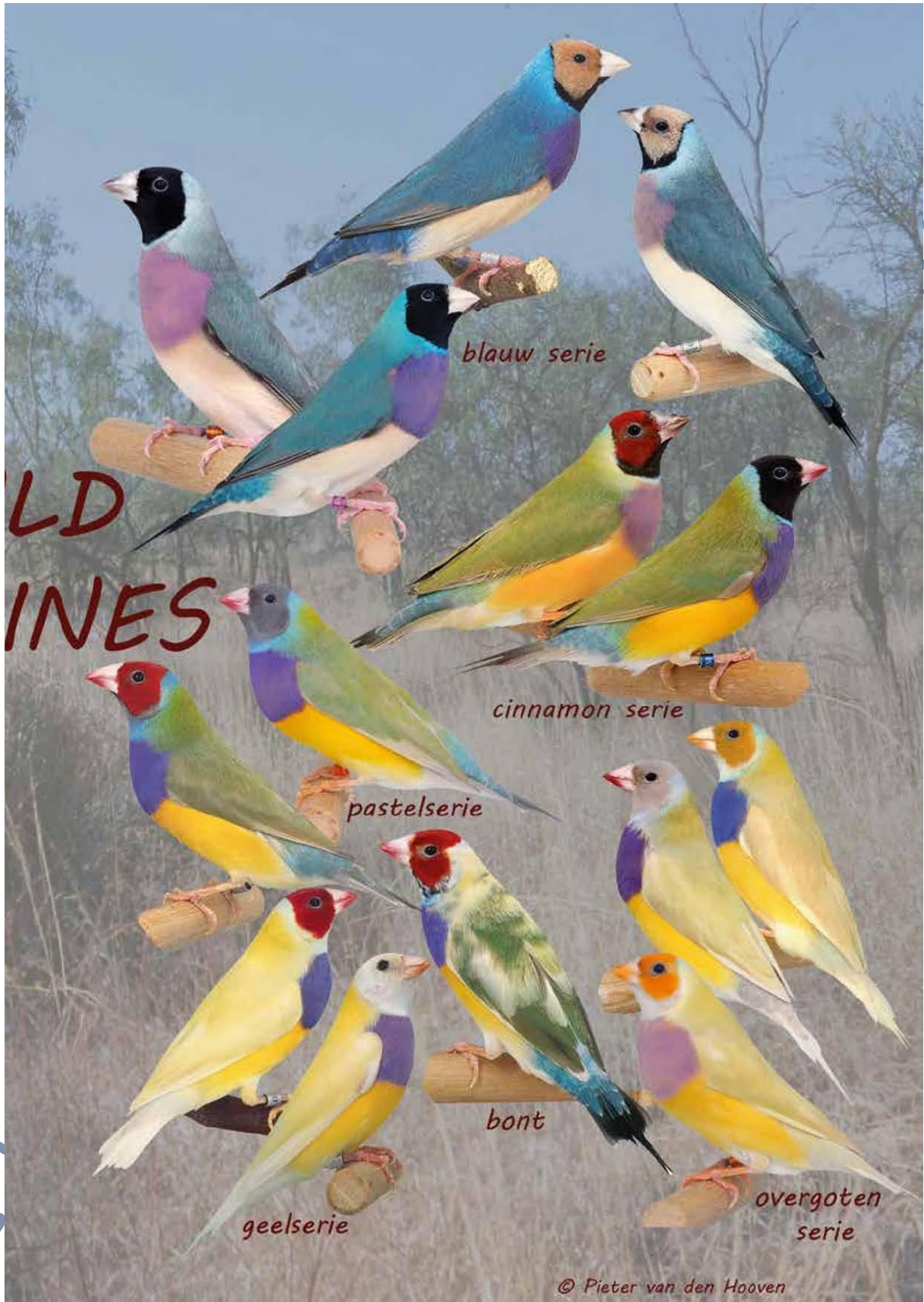
witborst serie

zeegroen serie

ino serie

osel

De

LD
INES

blauw serie

cinnamon serie

pastelserie

bont

geelserie

overgoten serie

© Pieter van den Hooven

osel

De

Bonte lori's

Reis door

Australië

deel 12

Tekst en foto's: J.C.V.DAM

Noordwaarts

We verlaten Geevestone en rijden noordwaarts naar het idyllische dorpje Ross. Op willekeurige plekken bloeien hier heerlijk geurende rozen, zowel aan de muur als laag bij de grond, veel variëteiten en kleuren. We maken een prachtige wandeling en genieten van de geuren en kleuren. Op de camping klinken bekende geluiden. Snel zoek ik een plek langs de rivieroever waar de vogels zich ophouden. Midden in de rivier drijft een begroeide strook. Dit is toch wel beestachtig mooi zoveel vogels als ik kan filmen, zoals ringmussen, elfjes, merels, putters en groenlingen. Aan de overkant lopen een stel Lelkieviten met hun viertal luidruchtige jongen. In het troebele water slobberen eenden, waaronder een stel kastanje talingen. Dan zie ik putters die hun jongen voeren; met trillende vleugeltjes bedelen de jongen om eten. Na de koffie laten we de drone vliegen, hij gaat 30 meter de lucht in. Ross heeft een prachtige monumentale brug over de rivier liggen.

Eeuwen geleden kunstig en onverwoestbaar gebouwd door Engelse gedetineerden.

Mierenegel

We rijden Campbell Town binnen. Aan beide zijden van de straat zijn muurschilderingen te zien waar we langs lopen. In totaal zo'n 36 schilderijen met als thema natuur en ambachten. Aan het eind van de straat is een park; dat geeft reden om een flinke wandeling te maken. Vele struiken en bomen staan in bloei, hoe mooi is het om hier de Witooghoningeter te ontmoeten. We zien mierenhopen en blijven

Ross

De /

osel

opletten. Daar loopt hij! De Mierengel, voor ons een topper om hem met eigen ogen te mogen zien. Tot slot nuttigen we op de terugweg in een restaurant een kop koffie en eten scones, dat maakt de dag compleet.

Raafkaketoes

In Laungeston bezoeken we het openluchttheater. Vanaf de kabelbaan zien we, beneden, hoenders, kangoeroes en de pauwen hun staart showen. Verderop in de snelstromende rivier zwemmen zwarte zwanen, kleine meeuwensoorten en reigers die zoeken naar eten. We lopen de berg op langs de bloeiende bomen en hoor ik het klagende geluid van de raafkaketoe. Ik herken een groepje van vier vogels en met hun prachtige rustieke vleugelslag komen ze onze richting op. Ze rusten in een grove den. Ik sluip dichterbij en film de etende raafkaketoes. Met hun machtige snavel wordt de harde den-nappel stuk gekraakt. Eenmaal verzadigd komt de herkenbare schreeuw en vertrekken ze en wij met hen.

Wij rijden Devonport binnen en maken een fikse wandeling langs de kust en mijmeren over ons bezoek aan Tasmanië. We koesteren de herinneringen die gelukkig ook op film staan en die we te allen tijde terug kunnen zien. De veerboot zet ons over naar het vasteland van Australië voor een nieuw avontuur.

Stadspark in Melbourne

In alle vroegte verlaten we de veerboot en de haven in Melbourne. We rijden naar een rivier bij een stadspark. Eerst is het genieten van de vele watervogels, vervolgens besluiten we een stevige wandeling te maken. Veel mensen maken gebruik van deze prachtige looproute langs de waterkant en welke beplant is met veelal bloeiende struiken en bomen. We genieten van de vogels die op de bloemen af komen. Ook al hebben we ze al vele malen gezien, zoals de lorres, roze's, geelkuiven, maar ook de honingeters, ze zijn en blijven een lust voor het oog. Op het wandelpad lopen een veelvoud van mensen voorbij. Zo zijn er heel veel trimmers, een moeder duwt al rennend de kinderwagen vooruit. Grote en kleine mensen op rollerskates. Op de brug over de rivier praten een groep trimmers bij. Er staan ook fitnessapparaten om de spieren te trainen. Een vrouw rent achter de kinderwagen en kijkt op haar smartphone. We vervolgen onze weg en bezoeken in Melbourne de 50-jarige kweker Stephan Maric. Zijn grote liefde gaat uit naar lories, maar daar blijft het niet bij. Deze voormalige kickboxer kweekt parkieten, kaketoos, Australiërs en Zuid-Amerikaanse vogels. De kaketoos en Australiërs heeft hij bij zijn vader op de boerderij, die hij elke dag bezoekt. Thuis staan een veertigtal voliëres, bevolkt met bijzondere lories. Vanuit hygiënisch oogpunt staan alle voliëres een meter boven de grond. Er onder bloeien kruiden en bloemen. Meerdere keren per dag gaat de sproei-installatie aan. Een lust voor het oog is het, zoals alle vogels zich kronkelend nat laten regenen onder de waterstralen. Deze sproeiers spelen een belangrijke rol om een goed klimaat te creëren en om de vogels aan het broeden te krijgen. De temperatuur kan hier variëren van 20 tot wel 40 graden. Stephan grijpt nog wel eens in om jonge vogels bij te voeren. Naast liefhebber is hij voorzitter van de plaatselijke vereniging, zodat we ervaringen uit wisselen.

Geelstaart raafkaketoes

Olijfkleurige en wildkleur muskuslari

Apollo Bay

Great Ocean Road

Na het afscheid rijden we richting Geelong over de welbekende "Great Ocean Road". Dit is een van de mooiste autoroutes. Bij elke bocht genieten we van een adembenemend uitzicht, zoals natuur, ruige kliffen en een woeste zee. In de nacht slapen we in Apollo Bay. Deze avond heeft een majestueuze zonsondergang, er vliegen nog drie Geelstaart Raafkaketoes luid schreeuwend over. In de ochtend worden we wakker met het geluid van de branding. Wanneer je dan de rits van je tent open doet en mag genieten van de grote groepen rosé kaketoos die tussen de tenten fel de graswortels uit de grond trekken en eten. Ertussen lopen nog enkele langsnavel kaketoos. Dan maar snel wat kleding aan doen en al wandelend genieten. In de bloeiende struiken likken honingeters aan de stuifmeel van de bloemen. De felrode Tuitenragers bloeien nu op zijn mooist. Als we verzadigd zijn van al dit moois, wordt de boel ingepakt om de reis te vervolgen.

Wordt vervolgd <

Witoog honingeter

Neststerfte

BIJ KANARIES EN EUROPESE VOGELS

Het verlangen van de mens om vogels te houden en kweken, bestaat reeds zeer lang. In de West Europese landen zijn we al een hele tijd bezig met het kweken van kanaries en vinken. De eerste boeken hieromtrent dateren van goed 300 jaar geleden. Hervieux de Chanteloup schreef namelijk in Parijs in 1713 een boek over “de kweek, voeding en verzorging van kanaries” die destijds gehouden werden voor hun vorm, hun mooie kleur en uiteraard de zang.

Tekst: PETER COUTTEEL, foto's HENK BRANJE

Voor sommigen gaat het louter om het verzorgen en het genieten van hun zang en kleurenpracht. Als gedreven kweker zijn we immers fier om mooie vogels te kweken, nieuwe posturen te zien ontstaan en op zoek te gaan naar allerlei kleurmutaties. Velen onder ons nemen deel aan nationale en internationale tentoonstellingen om mee te dingen naar een beloning voor dit werk. Uiteraard kunnen commerciële doeleinden soms ook meespelen.

Dit alles heeft geleid tot een “intensieve kweek van vogels”. Om de hieraan bestede tijd efficiënt te gebruiken, worden de kweekvogels ondergebracht in een minimaal noodzakelijk volume. Deze kweekruimten zijn beter te onderhouden en te controleren. Deze intensieve kweek en selectie vraagt echter veel van de liefhebber en dan spreken we nog niet over tijdbesteding en dagelijkse verzorging. De moderne kweek vraagt immers ook inzicht in een aantal genetische achter-

gronden en kennis van bepaalde ziekten wegens de toenemende gevoeligheid voor bepaalde aandoeningen. Het is heden ten dage vaak noodzakelijk om zich diergeneeskundig te laten begeleiden en zich te wapenen met enkele hulpmiddelen.

Een goede kweek begint natuurlijk met een goede voorbereiding en daarom kan het belangrijk zijn om een 8 tal weken voor de kweek een check up te (laten) doen en een aantal zaken op te starten:

Medisch onderzoek

Door de moeilijkheden van het voorbijgkeekseizoen te evalueren, kan men beter op zoek gaan naar verborgen ziekten. Dit gebeurt best met een algemeen fysisch onderzoek van een aantal kweekparen gekoppeld aan analyses van kropswab en mestonderzoek.

Preventieve aanpak van bekende ziekte problemen

Vaak wordt preventief een behandeling opgestart tegen coccidiose en/of atoxoplasmose met een medicatie via het drinkwater. Voor sommige vogelsoorten komt ook een ontworming in aanmerking.

Ontsmetten en hygiëne van kweekruimte

Om ziektekiemen geen kans te geven is het raadzaam om vooraf alle materialen in de kweekruimte grondig te ontsmetten. Hiervoor dient men eerst alles te reinigen, pas daarna kan een doeltreffend ontsmettingsmiddel gebruikt worden om zowel virussen, bacteriën als schimmels aan te pakken.

Bloedluispreventie.

De laatste jaren hebben we, gezien de warme en langdurende zomertemperaturen, heel wat moeilijk controleerbare uitbraken van bloedluizen gekend. Gelukkig mogen we rekenen op enkele nieuwe innovatieve middelen om dit onder controle te houden. Vraag raad aan uw dierenarts wat betreft het gebruik van deze nieuwe technieken.

Toedienen van de juiste vitamines en voedingssupplementen

Om de kweekvogels optimaal voor te bereiden gebeurt dit best in het voorjaar via het drinkwater. In de aanzet van de kweek eten ze immers nog maar weinig eivoer, zodat ze volledig afhankelijk zijn van hun (sobere) zaadmengeling, al dan niet aangevuld met wat extra's.

Lichtmanipulatie

Kanaries hebben minimum 14 uren daglichtlengte nodig om met de kweek te starten (nestbouw en eiproductie). Bij deze hoeveelheid lichturen zijn ze ook in staat om hun jongen voldoende voedsel te geven en groot te brengen. Het aantal uren lichtlengte en de cyclus van het licht zijn uiterst determinerend om de kweek te behouden of af te breken. Wanneer men de daglichtlengte aan grote schommelingen blootstelt, zullen de vogels hormonale prikkels krijgen met een negatieve feedback. Dit kan tot gevolg hebben dat ze stoppen met kweken en vroegtijdig in de rui gaan. Er bestaan twee methoden om de daglichtlengte te manipuleren.

Methode 1: geleidelijk opdrijven van de daglichtlengte:

Hierbij gaat men elke week geleidelijk meer en meer lichtlengte geven. De periode om van 8 uur natuurlijk daglichtlengte naar 11 uur te gaan is niet zo belangrijk en mag plots gebeuren. Indien men vanaf dan per week 30

minuten opdrijft (eventueel 2x een kwartier) heeft men nog 6 weken nodig om de gewenste 14 u voor het koppelen te bereiken.

Methode 2: onmiddellijk de volle lichtlengte: Men kan ook plots de daglichtlengte naar 15 uur brengen. De vogels zullen op deze manier na 3 à 4 weken in broedconditie zijn maar ze zijn minder goed voorbereid om een heel kweekseizoen goed te presteren. Desondanks zijn er kwekers, vooral kleurkanaries, die met deze methode behoorlijke resultaten halen.

Zweetziekte

Ondanks een goede voorbereiding, zijn er bij de kweek van kanaries en Europese vogels toch nog grote verliezen van nestjongen door een bacteriële diarree die ontstaat tijdens de eerste levensweek. Aan de kweekvogels zelf is niets te merken, zij voederen de jongen uitstekend. Doordat de uitwerpselen van de jongen niet meer omhuld zijn door een vliesje kunnen deze niet meer uit het nest geworpen worden. Hierdoor krijgt men natte nesten; het nestmateriaal wordt namelijk vuil en nat. Tevens zal de kweekpop vaak een nat onderlijf krijgen gezien ze op een bevuild nat nest zit. Men spreekt dan van "zweetziekte".

Het is mogelijk om dit te voorkomen door heel selectief en tijdelijk aan de pas geboren jongen een medicatie te verstrekken die de bacteriële diarree verhindert. Testen in de praktijk leren dat deze bescherming enkel nodig is gedurende de eerste levensweek, dus tot aan het ringen van de jongen. De behandeling start één dag voor het uitkomen. De toediening gebeurt via het drinkwater en wordt op die manier door de ouders aan de jongen gegeven. Het product "Starter Mix" (Flagellamix) bevat een uitstekende combinatie om deze natte nesten problematiek volledig onder controle te krijgen.

Atoxoplasmose

Een ander groot probleem bij de kweek van kanaries en Europese vogels is momenteel de aanwezigheid van coccidiose en atoxoplasmose. Deze parasitaire infecties veroorzaken een slechte

kweek, dikke levers, gezwollen darmlussen, krakende ademhaling en af en toe zelfs evenwichtstoornissen. De kweek gaat algemeen slecht en veel jonge vogels raken niet door hun eerste rui heen en sterven.

Secundair komen daar steeds virale of schimmel infecties bij. Zo zien we de laatste jaren het verschijnen van de zwarte stip (circo virus) wat oorzaak is van sterfte in de eerste levensdagen. Ook worden we steeds meer geconfronteerd met "megabacteriën" (macrorhabdus ornithogaster), een schimmel in de maag die een slechte vertering en het wegwijnen van jonge, net zelfstandige vogels met zich meebrengt.

Sinds twintig jaar maken we gebruik van allerlei sulfamiden maar niet altijd met de beste resultaten en tevens met een aantal nevenwerkingen. Er was een nieuwe poging om deze ziekte bij onze siervogels te bestrijden met Toltrazuril via het drinkwater, maar jammer genoeg met onvoldoende resultaat en tevens met enkele praktische moeilijkheden bij een correcte toediening.

Nieuwe studies met soortgelijke producten in de pluimvee industrie wijzen op een gigantisch succes wat betreft de preventie van coccidiose. Het werkingsmechanisme en de veiligheid zijn intussen goed bekend en kunnen geëxtrapoleerd worden naar onze siervogels. Grog New is een perfect geschikt middel om deze problematiek tijdens de kweek van kanaries en vinken preventief aan te pakken. Dit voedingssupplement kan als premix via het eivoer verstrekt worden gedurende de gehele kweek. Er kan het best gestart worden op het moment dat de eerste jongen geboren worden en dit totdat ze goed zelfstandig zijn.

Dr. Peter Coutteel
www.pantex-coutteel.com
Vogeldierenarts in dierenartsencentrum Trigenio, Dorsel 38, 2560 Nijlen, België www.trigenio.be

Op de foto: Atoxoplasmose, inclusies in lever en milt

Vogelparadijs in tuin

Waar Huisvesten we onze vogels?

Veel huisdieren leven gewoon in huis bij ons mensen. Voor vogels zullen we een meer geschikte verblijfsruimte moeten hebben, waarbij het belangrijk is voor welke vogelsoort(en) het verblijf bestemd is. Het is een heel verschil of je bonte boertjes of zangkanaries moet huisvesten.

Tekst: PETER ROMANS

Kooi

Hebben we een of een paar vogeltjes tot lust en vermaak, dan is een kooi al geschikt. Zorg dat de kooi groot genoeg is, zodat de vogels voldoende bewegingsvrijheid hebben. Voor vinkachtigen zijn er kooien met verticale tralies. Voor kromsnavel is een kooi met horizontale tralies vereist, want ze klimmen graag rond in hun kooi. Voor een papegaai is een stevige kooi nodig. De meeste liefhebbers die dit lezen zullen hun vogels echter niet in een kooi binnenshuis houden, omdat ze meer vogels hebben dan in een kooi passen en met deze vogels willen fokken en showen. De ruimte die ons ter beschikking staat in en rondom onze

woning, zal steeds de mogelijkheden voor onze vogelhuisvesting bepalen. Hebben we een tuin waarin we een voliëre of vogelhuis kunnen plaatsen? Hebben we misschien een extra kamer in huis of appartement die we kunnen inrichten als vogelkamer? Hebben we misschien een schuur die we kunnen aanpassen tot een mooi vogelverblijf? Een balkon waarop een voliërtje past? Blijft over de vraag op welke manier we onze liefhebberij willen uitoefenen: klein, matig of gaan we het heel groot aanpakken? Welke vogels gaan we houden? Sommige vogels prefereren een groot territorium met veel vlieg-ruimte, voor andere soorten hoeft dat niet perse.

Probeer er altijd voor te zorgen, dat er ochtendzon in het verblijf kan komen. Zeker het broedgedeelte richten naar het zuiden of beter nog naar het zuidoosten. Een uur ochtendzon is voor de vogels belangrijker dan vier uur middagzon. Natuurlijk zonlicht is belangrijk en moeilijk te imiteren, zelfs niet met de meest moderne kweeklampen.

Niet aanrrommelen

Op welke manier we het ook aanpakken, laten we een ding niet doen en dat is; wat gaan aanrrommelen. Begin niet met rommel, niet wat betreft vogels maar ook niet wat betreft de materialen voor hun huisvesting. Ik heb al meerdere keren meegemaakt dat er snel iets in elkaar geflanst wordt, om maar vlug de vogels te kunnen onderbrengen die intussen in liefhebbers bezit waren. Niet doen! Eerst een goede huisvesting dan pas de vogels! Want je zult in zo'n situatie dubbele moeite, tijd en kosten hebben om het verblijf later weer te repareren, te herstellen en te optimaliseren. Waarbij je waarschijnlijk toch nooit voldoening zult hebben. Pak de huisvesting van je vogels vanaf het begin serieus aan. Spendeer hier ook

De

osel

het geld aan dat nodig is. Ga je zelf een volière of vogelhuis bouwen of een bestaande schuur verbouwen? Als je het verblijf geheel of gedeeltelijk van hout maakt, gebruik dan geïmpregneerd tuinhout. Dit is lang weersbestendig en zal niet snel weggroten. Voor kromsnavelnagers liever geen hout gebruiken, maar een stevig metalen frame met gegalvaniseerde panelen. Of koop je een kant en klaar bouwpakket bij een volièrebouwer? Er zijn genoeg goede leveranciers die onder andere ook in "Onze Vogels" adverteren. Deze leveranciers verkopen naast een aantal standaard vogelverblijven ook losse elementen, zoals losse panelen en deuren. Op die manier kun je het vogelverblijf bouwen dat past in jouw ruimte. Zorg wel altijd voor een deugdelijke fundering. Let op met holle aluminiumframes die soms gebruikt worden. In de jaren van gebruik zal zich gemakkelijk ongedierte verzamelen in deze holle ruimtes. Ik heb er al gezien waarin het binnenframe zwart (en rood) zag door de parasieten.

Vogelkamer of vogelhuis

Voor veel ervaren kwekers is een vogelkamer of vogelhuis een uitstekende huisvesting. Er is genoeg ruimte voor broedkooien en binnenvluchten, terwijl de temperatuur beheersbaar is door verwarming en ontluchting. Zo'n vogelhuis of vogelkamer heeft dikwijls meerdere vluchten en ruimtes om te broeden. Afhankelijk van het soort vogels dat gehouden wordt, zijn deze vluchten en kooien kleiner of groter, aangepast aan de vogels. Een vogelhuis kan van steen worden opgemetseld, maar kan ook een goed geïsoleerd houten tuinhuis zijn. Veel postuurkanariekekers gebruiken zo'n houten hok waarin dan tegen drie wanden broedkooien staan. Deze kooien zijn dusdanig gemaakt dat de tussenwanden verwijderd kunnen worden, waardoor er een lange vliegruimte ontstaat. Postuurkanaries zijn namelijk geen volièrevogels. Het zijn cultuurvogels die weinig meer lijken op hun wilde voorouders. Over het algemeen zijn ze zwaarder bevederd en trager en onzekerder in hun bewegingen dan zang- of kleurkanaries. In een buitenvolière zullen ze snel ziek worden. Vogels zoals Norwich, crested, gloster maar ook alle frisés zijn echt geen handige volièrevogels. Het gaat misschien niet op voor raza's, lizards en in mindere mate ook niet voor fife-fancy's. Door het verwijde-

ren van de tussenschotten kan dan een lange vliegruimte gevormd worden, een ideale ruimte om postuurvogels te huisvesten. Indien je vogels hebt die 's winters extra verlichting nodig hebben en/of 's winters verwarmd moeten zitten, zoals prachtvinken of zachtsnaveligen dan is een vogelkamer of vogelhuis een ideale huisvesting.

Buitenvolière

Ga je voor een buitenvolière, houd het dan strak en eenvoudig met niet teveel tierlantijntjes. Maak de volière niet te laag, minstens twee meter of hoger. Een ideale indeling bestaat uit drie min of meer even grote onderdelen.

- 1 Het open gedeelte met bovenkant en zijwanden van gaas, zodat de vogels van een natuurlijke regenbui kunnen genieten. Liefs met beplanting en een laag zand.
- 2 Het overdekte gedeelte met waterdicht dak en twee winddichte wanden, zeker aan de noord- en westkant. In dit gedeelte een verharde vloer van beton of tuintegels die goed schoongemaakt kan worden. Tussen het open gedeelte en het overdekte gedeelte moet een uitneembare of uitklapbare (gazen) tussenwand. Dit om het geheel open gedeelte bij slecht weer te kunnen afsluiten.
- 3 Het nachthok moet ruim en tochtvrij zijn zonder kieren en over genoeg vliegruimte beschikken. Zorg voor voldoende slaapplekken voor alle vogels. Het nachthok moet afsluitbaar zijn en verlucht en indien nodig verwarmd kunnen worden. Betonnen bodem. De doorgang voor de vogels vanuit het

Vogel 'huis'

overdekte gedeelte maken we op een hoogte van ongeveer 1.70 meter, door middel van een plateauje waar de vogels op kunnen landen. Deze doorvliegopening moet afsluitbaar zijn, bijvoorbeeld met een schuif.

Verwarmen nodig?

Voor goed geacclimatiseerde vogels is verwarmen en afsluiten van de doorvliegopening niet nodig. Bij kleurkanaries zie je ook 's winters dikwijls dat veel vogels juist niet het nachthok opzoeken maar 's nachts gewoon buiten blijven. Ze hebben zo hun eigen voorkeur om te slapen en zolang ze maar niet in natigheid of tocht zitten kan dit absoluut geen kwaad. Met hun kopje in de veren hebben ze geen last van de kou. Heb je te weinig plaats, laat dan het open gedeelte vervallen, ook al omdat je goed moet opletten dat je vogels niet met ziektes besmet worden door uitwerpselen van wilde vogels. Maak zeker ook een veiligheidssluis, zodat de vogels niet kunnen ontsnappen. Een goed nachthok met quarantainruimte, opbergmogelijkheden, vluchtjes en broedkooien heeft al veel overeenkomst met een vogelhuis. <

Tuinvolière

sel

De

Het is al lange tijd bekend dat de zwarte eumelanine die wij waarnemen in de zwarte tekening bij onze grasparkieten zich ook in de lichaamskleur bevindt. We zien daar dan wel geen zwart maar het is daar wél aanwezig en heeft invloed op de diepte van de lichaamskleur. Een leuke manier om de invloed van eumelanine in de lichaamskleur zomaar zichtbaar te maken voor ons mensenoog geeft ons de cinnamonfactor.

Tekst en foto's: JAN BOUWMEESTER

De invloed van de cinnamonfactor op De Kleur

Cinnamonfactor Bij de cinnamonfactor is de eumelanine niet meer zwart, want deze eumelanine is geoxideerd tot bruin. Bij de cinnamon lichtgroene is de groene lichaamskleur duidelijk veel lichter groen van kleur dan bij de normale lichtgroene met zwarte vleugeltekening. Hetzelfde geldt dus ook voor de hemelsblauwe grasparkiet en de cinnamon hemelsblauwe. Bij dit artikel worden ook foto's geplaatst zodat u deze verschillen naast elkaar kunt zien en vergelijken.

Het sterk lichter worden van de kleur door de cinnamonfactor wordt nog opvallender wanneer we de bruine cinnamonfactor overbrengen in de overgoten(dilute).

Dilute-overgoten

Nu zal ik eerst even moeten vertellen wat er gebeurt met de eumelanine bij de overgoten, die bij de kleurgrasparkieten dilute wordt genoemd.

Maar eerst even iets over de naamgeving. Met 'overgoten' wordt precies hetzelfde bedoeld als met 'dilute'. Het betreft dezelfde mutatie. Dit is een beetje verwarrend.

Bij de standaard grasparkieten spreekt men van overgoten en bij de kleurgrasparkieten spreekt men van dilute. De reden van dit verschil valt buiten het bestek van dit artikel.

Zelf gebruik ik nu even de benaming 'overgoten' omdat het op mijn foto's standaard grasparkieten betreft.

Werking overgoten

Bij overgoten is het aantal eumelanine korrels gereduceerd met naar schatting 80 procent of meer. De kleur van de tekening is dan niet meer zwart maar ziet er meer uit als potlood grijs. Combineren we nu de overgoten met cinnamon dan is de kleur van de tekening zwak bruin maar ons menselijk oog neemt dat bruin niet goed waar. We zien meestal een bleek grijze tekening. Zetten we een overgoten naast een cinnamon overgoten, dan zien we duidelijk verschil omdat we dan vergelijkingsmateriaal hebben. De bleekste grasparkiet, in tekening en in lichaamskleur is dan de cinnamon overgoten. Krijg je maar één vogel voor ogen dan wordt een fout in de naamgeving gemakkelijk gemaakt, ook door de ervaren keurmeester.

Wat iedere kweker moet weten is dat jonge grasparkieten na de rui dieper van kleur en tekening worden. De keelstippen van de overgoten grasparkieten zijn meestal donkerder grijs dan de vleugeltekening; dit komt omdat er in de keelstippen meer eumelanine korrels zitten dan in de vleugeltekening.

Als vergelijkingsmateriaal een foto van de overgoten hemelsblauwe grasparkiet pop en twee van haar jongen te weten; overgoten cinnamon hemelsblauw en overgoten hemelsblauw. <

Van de Bestuurstafel

Stoppen we de terugloop?

In de periode dat ik naar de lagere school ging - dat heette toen nog zo - woonde ik in Den Haag. Ook na die periode heb ik er nog lang met veel plezier gewoond. Een bijzondere stad met een enorme diversiteit aan bevolking. Je komt er werkelijk alles aan rangen, standen en culturen tegen. Wijken vol ambassades, wijken met veel gegoede burgerij maar ook grote volkswijken waar met name de voetbalclub ADO haar roots heeft liggen. Ook een andere sport was daar erg in trek: de vogelsport en dan met name de duivensport. Nee, geen sier- maar postduiven. In kleine achtertuinen stonden vaak enorme duivenverblijven maar ook op platte daken van huizen werden flinke tillen gebouwd.

Wie nu door de straten van die mooie stad achter de duinen toert, zal er geen til meer ontdekken. De regelgeving maakt het vaak niet langer mogelijk maar ook "het natuurlijk verloop" heeft zijn werk gedaan. In Den Haag is de duivensport evenals uit de meeste grote steden vrijwel verdwenen en eigenlijk geldt hetzelfde voor onze vogelsport. Ook bij ons is de terugloop al geruime tijd bezig om grote gaten te slaan in het ledenbestand en de sterke gebieden waar onze sport nog breed wordt beoefend zijn toch vooral de plattelands streken.

Terugloop

Die terugloop komt met regelmaat in het bestuurlijk overleg aan de orde en dat is al geruime tijd zo. Geen wonder als je moet constateren dat er soms een week bij is waarin maar liefst vier verenigingen aankondigen te gaan stoppen. Ik geef toe heel kleine verenigingen, maar toch! Vanuit alle geledingen van de bond wordt geroepen om er iets aan te doen en geprobeerd wordt om dat ook te doen. Dit jaar zijn er weer flinke bedragen besteed aan allerlei pr-activiteiten en voor komend jaar staat er ook weer 10.000 Euro op de begroting.

Maar de eerlijkheid gebiedt om te erkennen dat er wel wat meer structuur in de aanpak mag komen en dat we misschien ook eens in de spiegel moeten kijken. Dat laatste gaat nu gebeuren zij het dat we in die spiegel laten kijken en zo tot die structurele aanpak hopen te komen. Inmiddels loopt er een breed onderzoek uitgevoerd door masterstudenten communicatie, waaruit een rapport moet komen met aanbevelingen op hoofdlijnen. Wanneer dat begin komend jaar op tafel ligt zal een andere groep studenten zich gaan bezig houden met de uitwerking van die aanbevelingen. Voorzover die aanbevelingen in de besluitvorming binnen de bond daartoe aangewezen worden. Uiteraard zal daarover, wanneer het zover is, gecommuniceerd worden zodat iedereen weet waar we mee bezig zijn. Voordeel van deze aanpak is in elk geval dat we zo meteen over een goed onderbouwd document beschikken dat ons kan helpen er uit te halen wat mogelijk is.

Beperkte mogelijkheden

Tegelijkertijd zullen we ook moeten beseffen dat die mogelijkheden beperkt zijn. Er is gewoon minder belangstelling voor het houden en kweken van vogels. Of we dat nu leuk vinden of niet. De jeugd richt de belangstelling op heel andere terreinen en is vaak helemaal niet geïnteresseerd in met name het wedstrijdaccent dat we onze sport hebben gegeven. Natuurlijk kunnen wij proberen om onze hobby brede bekendheid te geven zodat we het maximale halen uit de keuzes die

jongeren (gaan) maken. We dienen echter ook te aanvaarden dat deze ontwikkelingen nauwelijks te sturen zijn.

Na de Mondial wacht ons dan ook een nieuwe inspanning, namelijk om de organisatie meer toekomstbestendig te maken. Waarschijnlijk wel kleiner maar dan wel beter afgestemd op de toekomst met meer digitale inbreng en belangstellingplatforms en gericht op dienstverlening aan afdelingen (verenigingen) in den lande waardoor plaatselijke besturen ontlast kunnen worden. Daarbij lijkt samenwerking van (dieren) bonden op organisatorisch gebied pure noodzaak zeker nu dienstverlening een hoofdthema aan het worden is want bestuurders zijn nauwelijks nog te krijgen. Groter groei is dus al lang geen doelstelling. Integendeel. Kleiner zal het worden maar wel met een omvang die een goede organisatie ten dienste van de vogelhobby mogelijk maakt.

*Onno Bijlsma,
bondssecretaris*

Boboyeur!?

Ik heb diep respect voor onze convoyeurs. Het is een hele klus om met uw vogels naar een verre show te rijden, ze te verzorgen en weer heelhuids terug te brengen. Zelf dacht ik in november als Bobo (althans volgens Facebook) naar Herning af te reizen, maar dat liep anders. De driejaarlijkse EE-show liep in de voorbereiding niet geheel naar wens. Er dreigde zelfs een streep gezet te worden door de sectie Vogels, maar samen met de Belgen hebben we de schouders er onder gezet.

Zo moest vlak voor de show nog extra keurmeesters gevonden worden. Dat lukte dankzij bemiddeling van ons KMV die Martien en Henny wisten vrij te maken. Ook was er gebrek aan koepelkooien. Rien, onze vrijwillige materiaalbeheerder van de NBvV, kreeg dus een spoedklus om 120 kooien klaar te zetten. In Joure werd een busje gehuurd en aan mij de eer om, samen met mijn partner Els, daarmee naar Drunen te rijden waar Henk opgepikt werd, om vervolgens naar Bergen op Zoom te gaan om kooien te laden, om daarna te verzamelen in Apeldoorn waar de meeste vogels ingebracht werden. Na koffie en een broodje verdwenen we de nacht in richting Denemarken, om na een paar koffiestops en controle van de levende have, rond 5 uur te arriveren in Herning. Om 7 uur ging de poort open en zochten we de Vogelhal. Na het begroeten van bekenden, begon het lossen van de bus en het uitkooien van de vogels. Een tijdrovende klus, aangezien de kooinnummers niet klaar lagen en de kooien allemaal gevuld waren met kanariezaad.

De volgende dag was de keuring van de 1400 vogels. Ook nu was de organisatie niet geheel tip top. De inmiddels gearriveerde Dirk en Jeanette werden geacht te keuren en leiding te geven bij de kanaries, samen met Henk, Deense collega's en voordragers. Maar wie moet er voordragen bij de exoten?... Juist ja.... BoboKlaas dus.... En daarna moesten de keurbriefjes ook nog even gesorteerd worden.... De volgende dag was minder hectisch. Na het op volgorde zetten van de kooien, het stickeren, het inrichten van de landenstand, en het verzorgen van de vogels, konden we even rondkijken in de hallen waar de hoenders, sierduiven, konijnen en cavia's gehuisvest werden. In totaal 30.000 dieren.... Een mega spektakel. De volgende dag ging de show open en stroomden duizenden liefhebbers de hallen binnen. Ook bij de vogels was het verschrikkelijk druk. In de landenstand was nu tijd voor het uitgeven van de catalogussen, een praatje en het begroeten van landgenoten. Zondagmiddag was het einde show en hebben we de vogels weer in gekooid en werd de donkere terugreis aanvaard.

Na het afleveren van de vogels, het terugbrengen van de kooien en het inleveren van het busje, met 3000 km meer op de teller, gingen mijn gedachten naar onze Nederlandse COM-convoyeurs die dit elk jaar belangeloos voor ons doen. Respect hoor!

Klaas Snijder
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

Gezonde vogels hebben geen medicijnen nodig

Uw vogel in topconditie door de vloeibare voedingssupplementen van VitaVogel. Ons assortiment is ontwikkeld op basis van de receptuur van essentiële nutriënten die Kanters Special Products in 60 landen succesvol toepast in de pluimveesector. Con Brio ondersteunt een vrijere ademhaling. Vivace draagt bij aan een gezond afweersysteem en geeft extra energie. Gustoso draagt bij aan een optimale spijsvertering en Mezzoforte is de optimale vitaminemix.

www.vitavogel.nl

BONDMEDEDELINGEN JANUARI 2019 VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

TROPISCHE VOGELS EN PARKIETEN

T. van den Hul uit Hengelo (ov) doet ook tafelkeuringen en is ook bevoegd om grote parkieten en (dwerg) papegaaien te keuren. **L. Broos** uit Ossendrecht geeft ook lezingen met dia's.

H. van Doorne uit Spijkenisse is gestopt als keurmeester. **J.S. van den Bos** uit Leek heeft een nieuw mail adres : jaap-vandenbos@outlook.com

DISTRICT OVERIJSEL

Op donderdag 8 november 2018 werd Dhr. B.J. Kerkhof lid van de afdeling De Goudvink (A-15) thuis gehuldigd voor zijn 60 jarig lidmaatschap van de NBvV. De lichamelijke gesteldheid van Dhr. (Ben) Kerkhof laat het niet meer toe de tentoonstelling of een vergadering te bezoeken. Ben was de oprichter van de Vogelvereniging Kleur en Vriendschap te Hengelo (Ov), een afdeling die destijds onder de ANBvV viel. Genoemde vereniging is destijds een samenvoeging ondergaan met de afdeling TROPIPA in Hengelo en kwam zodoende onder NBvV vlag. Andere prioriteiten binnen deze vereniging was reden om te verkassen naar een andere vereniging. Het werd Deurningen, een kleine gezellige afdeling met een fantastische groep mensen. Ben kijkt met veel genoegen terug op die periode bij de afdeling. Vijf jaar lang is hij daar lid geweest. De bovengenoemde afdelingen bestaan inmiddels niet meer en na Deurningen moest er gezocht worden naar een andere afdeling, hetgeen Almelo (A-15) werd.

In bijzijn van bestuurslid Henk Voortman werd Ben door de voorzitter van VV "De Goudvink" en tevens 2e voorzitter van de NBvV, Albert Zomer, de speld voor 60 jaar lidmaatschap opgespeld..

DISTRICT NOORD-BRABANT WEST

Tijdens de opening van de tentoonstelling van de Bredase Vogel Vrienden ontving Dhr. J. Roks de gouden bondspeld voor zijn 50 jarige lidmaatschap uit handen van districtsvoorzitter Dhr. J. Burm. Bovendien kreeg hij een oorkonde als Lid van Verdienste, aangezien hij ca. 47 jaar diversen bestuursfuncties binnen de vereniging heeft vervuld. Ook is hij enkele jaren districtsvoorzitter geweest van Noord-Brabant West. Op dit moment is hij nog steeds voorzitter van de Bredase Vogel Vrienden.

Op de feestavond leden van Vogelvereniging De Zuidwesthoek (H15) werd o.a. Dhr. F. Koolen in het zonnetje gezet. Namens het district Noord-Brabant West was de heer J. Vergouwen aanwezig om de versierselen op te spelden.

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Tijdens de tentoonstelling van Zang en Kleur Asten (A28) ontving Piet Voets het jubileumspeldje voor zijn 50-jarig lidmaatschap uit handen van districtsvoorzitter Peter Verkuilen.

Tijdens de feestavond van vogelvereniging Avicultura (UO1) uit Uden/Volkel is de heer F. van Dijk vanwege zijn 50 jarig jubileum gehuldigd door de heren Gerard van Bakel en Ard Smulders van het districtsbestuur bij de NBvV.

De /

sel

Tijdens de Onderlinge Tentoonstelling van VV Zang en Kleur te Geffen werden op 3 november 2018 twee jubilarissen gehuldigd onder belangstelling van vrijwel alle leden van Zang en Kleur Geffen, familie, vrienden en bekenden. Wim Jansen, lid van Zang en Kleur Geffen vierde het 50 jarig lidmaatschap van de NBvW. Wim Jansen is in binnen- en buitenland bekend als topkweker van Scotch Five Fancys. Peter Verkuijlen vierde het 40 jarig lidmaatschap van de NBvW. Peter Verkuijlen is naast 2e secretaris van Zang en Kleur Geffen ook voorzitter van het district Noord Brabant Oost. Speciaal voor Peter waren de secretaris van het Bondsbestuur de heer Onno Bijlsma en de 2e voorzitter de heer Ard Smulders en secretaris Gerard van Bakel van het districtsbestuur naar Geffen afgereisd. De huldiging begon met een toespraak van voorzitter Theo Schelle die naast enige kwinkslagen ook de ernstige ziekte waartegen Peter vecht memoreerde. Vervolgens werd Peter Verkuijlen toegesproken door Onno Bijlsma, die de verdiensten van Peter ook in de Bondsraad benadrukte. En natuurlijk werd de huldiging bekrachtigd met het opspelden van de jubileumspeld. Op de foto worden de twee jubilarissen geflankeerd door respectievelijk Bondssecretaris Onno Bijlsma en voorzitter Theo Schelle.

DISTRICT GRONINGEN

Op de novembervergadering van DVV Glimmen werd Dhr. Watermulder gehuldigd wegens zijn 50-jarig lidmaatschap. Hij ontving de speld uit handen van voorzitter Henk van der Mei en districtsbestuurder Harry Weitering.

Dhr. J. Schokkenbroek (afdeling Onstwedde) vierde zijn 60-jarig bondsjubileum. Hij kreeg een speld en oorkonde uitgereikt door districtsvoorzitter Wiebe Zijlstra.

DISTRICT GELDERLAND

Bij V.V. De Gekleurde Zanger Groesbeek vierde Frans Weijers zijn 60-jarig jubileum. Zijn vader was mede oprichter van V.V. De Gekleurde Zanger Groesbeek en Frans heeft diverse functies bekleed in het bestuur. Dhr. Theloosen, voorzitter

van district Gelderland, heeft hem de speld voor zijn 60-jarig lidmaatschap opgespeld. De voorzitters Diny Kuijpers bedankte de jubilaris voor zijn bijdrage aan de vereniging en hoopt dat hij nog lang in de vereniging actief zal blijven.

DISTRICT DRENTHÉ

Tijdens de opening van de tentoonstelling in Erica is Geert Pals gedecoreerd voor vijftig jaar lidmaatschap bij de NBvW. De uitreiking van de speld door districtsvoorzitter Matthijs Slagter is door fotograaf Jan Miske vastgelegd. Geert is ruim 40 jaar bestuurder geweest bij vogelvereniging Erica & Omstreken. Hij kweekt al jaren kanaries en heeft diverse kampioensprijzen behaald. Gelukkig vertelde Geert dat hij nog veel plezier aan zijn hobby beleeft en hij gaf aan dat hij nu voor het zestigjarig jubileum gaat.

DISTRICT ZUID-HOLLAND

VV De Kolibri heeft dit jaar een jubilaris, te weten Henk Zwaan. Hij is 50 jaar lid. Op 3 november jl. is hem de jubileumspeld uitgereikt in zijn eigen fietszaak te Noordwijkerhout.

Op 29 nov. werd bij vogelvereniging "De Edelzanger" Dhr. Teus v. Dieren wegens zijn 60-jarig lidmaatschap gehuldigd door districtsvoorzitter Piet Hagenaars. Tevens werd Teus gewaardeerd door een erelidmaatschap waar hij erg blij mee was.

Tijdens de opening van onze onderlinge tentoonstelling van de afdeling W-03 zijn de heren J. Kuijvenhoven en H. Rolff gehuldigd voor hun 50 jarig lidmaatschap. Op de foto ziet U de heren geflankeerd door voorzitter J. v. Wingerden die tevens 40 jaar lid was en de districtsvoorzitter Piet Hagenaars.

DISTRICT LIMBURG

Op de onlangs gehouden jaarlijkse feestavond van vogelvereniging 'Ons genoeg' Horst werden 5 leden gefeliciteerd met hun behaalde jubilea. Onder hen Dhr. Jan Driessen - 50 jaar lid. Hij is jarenlang voorzitter geweest van vogelvereniging "De Volière" S33 uit Sevenum en na opheffing van deze vereniging lid geworden van "Ons Genoegen" Horst. Op de foto van links naar rechts namens het districtsbestuur Jan Geenen en Gerard Souren en jubilaris Jan Driessen met echtgenote.

JUBILARISSEN 25 JAAR:

H. Stouwdam, afd. Zeewolde (Z13);
H. Kerkman, afd. Gendt 2 (G24); J. Gijben, afd. Woudrichem (W33); G. vd. Braak, H.J.M. Vrijhoeven en P. Vogel, afd. Kerkdriel (K09);
T. Barten, afd. Wijk bij Duurstede (W08); J. Andries en M. v.d. Plas, afd. Breda 1 (B07); H.H.J. Barink en A.M. Noordink, afd. Haaksbergen 2 (319); J. Garrits en W. Wolbrink, afd. Hengelo (H43); K. Flonk, afd. Almelo 1 (A04); R. van Aerde, afd. Kloosterzande (K11); H. van Eldik, afd. Ochten (O20);

ssel

J. Sebrechts, afd. Hoogerheide 1 (H15); J. Gijben, afd. Woudrichem (W33); R. Bossink, afd. Losser (326); J.L.A. Meulman, afd. Hengelo 2 (H64); R. v/d Heerik, afd. Groot Ammers/Liesveld (G16); B. Kragt, afd. Nieuwleusen (N37); G. van Helden, A. Lemmen, J. Nabben en H. Smedts, afd. Horst (H09); J.J.Kok en B.J.Mouw, afd. Putten (P09).

JUBILARISSEN 40 JAAR:

A. Wiltink, afd. Gendt 2 (G24); D.W.G. Denekamp, afd. Lettele (L13); Mevr. C. Baks en Mevr. T. Verkuyl, afd. Woudrichem (W33); A. Bergmans, afd. Veldhoven 2 (V24); G. Brunnink, afd. Vriezeveen 2 (343); J. Bostel en A. van Ras, afd. Mill (M07); H. Scholten, afd. Borculo-Neede eo (N31); H. Addink, afd. Vorden (342); F. Hietland, afd. Hof van Twente (D29); A. A. Wijkstra, afd. Glimmen (G21); G.A.B. Wijlens, afd. Haaksbergen 2 (319); B. Oosterink en Mevr. R. Scholten Degen, afd. Hengelo (H43); D. van Emst en A. Goudswaard,

afd. Eefde (E11); P. Verkuijlen, afd. Geffen (G36); A. Bosch, afd. Olst-Diepenveen (OD1); Mevr. W. Boom, afd. Eerbeek (E07); B. Snippe, afd. Almelo 1 (A04); G. van Kleef, afd. Ochten (O20); R. Schuurbijs, afd. Hoogerheide 1 (H15); Mevr. C. Baks en Mevr. T. Verkuyl, afd. Woudrichem (W33); J.A.G. Hazendonk, afd. Vianen (V29); I. van der Bolt, C. Manders en G. van der Wijst, afd. Zeeland (Z19); H. Bunschoek en H. van 't Hekke, afd. Losser (326); M. van Osch, afd. Wanssum (462); J.G.J. Nijhuis, afd. Hengelo 2 (H64); J.v.d. Knaap, M.M. Verkade en J.v. Wingerden, afd. Westland (W03); J. van Beek, afd. Putten (P09); J. Oolderink en B. Velthuis, afd. Oldenzaal 1 (O05).

JUBILARISSEN 50 JAAR:

J. Hubers, afd. Gendt 2 (G24); G. J. A. Brinkhof, afd. Lettele (L13); J. Bonema, afd. Vriezeveen 2 (343); J. Roks, afd. Breda 1 (B07); P. Voets, afd. Asten (A28); G. W. van der Weide,

afd. Borculo-Neede eo (N31); J. Watermulder, afd. Glimmen (G21); F. van Dijk, afd. Uden (U01); W. Jansen, afd. Geffen (G36); P. de Cock, afd. Kloosterzande (K11); G. Pals, afd. Erica (E06); H. Zwaan, afd. Noordwijkerhout (N16); J. Driessen, afd. Horst (H09); J. Kuijvenhoven en H. Rolff, afd. Westland (W03); H. Visser, afd. Heerde (H62).

JUBILARISSEN 60 JAAR:

B. J. Kerkhof, afd. Almelo 2 (A15); F. J. Wesselkamp, afd. Elst (E13); A. Schaap, afd. Mill (M07); H. Meinds, afd. Nieuw Buinen (N04); F. Koolen, afd. Hoogerheide 1 (H15); T. v. Dieren, afd. Groot Ammers/Liesveld (G16); J. Schokkenbroek, afd. Onstwedde (O31).

LEDEN VAN VERDIENSTE:

J. Roks, afd. Breda 1 (B07).

ERELEDEN:

H. Meinds, afd. Nieuw Buinen (N04).

OVERLEDENEN

H. C. Kasperink uit Wezep was medeoprichter, voorzitter, erelid en erevoorzitter van V.V. "De Vogelvrienden", afd. Wezep (W29).

A. Senders, Veldhoven (V07); C. de Gans, Everdingen (V29); E. Weening, Harkema (D08); R. Janssen, Herpen (H87); T. van der Wijst, Uden (U01); J. B. Enzerink, Hengelo gld (H43); F. Corten, Vught (D28); A. Wichelo, Dieren (E07); J.J. Arts, Overasselt (V11); H.v.d.Hoef, Hellouw (L16); A. Jonker, Jubbega (J02); B. Kerkhof, Delden (A15); W. de Boey, Hulst (A38); B. G.E. Schreuders, Rotterdam (R35); J.H. Hendriks, Eindhoven (E25); H. Kivits, 's-Hertogenbosch (V18); W.C.J. Cranen, Herten (474); W. Eleveld, Landgraaf (412); M. Spreuwenberg, Nuenen (N34); A. Tuininga, Bedum (B28); L.H. Kivits, 's-Hertogenbosch (B13); H.Q. Heinsbroek, Berkel en Rodenrijs (B18); R.

Stoetman, Hilversum (B01); S. Raap, Nuenen (N34); S. Kort, Drachten (D17); H. van den Oever, Waalre (537).

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van hun verlies.

Op woensdag 14 november 2018 is overleden

H.C. Kasperink

Medeoprichter, voorzitter, erevoorzitter en erelid
Hij was 60 jaar lid van onze vereniging

Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw
en nabestaanden
Wij wensen hen veel sterkte toe

Namens bestuur en leden van
vogelvereniging "de Vogelvriend" Wezep

De

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, H. Marinus, Mr. H.J.M. Stienen, P. Stijnen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, K. Haisma, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, H.W.J. v/d Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, H. van Segelen, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaar.

DE BONDSRAAD IS ALS VOLGT SAMENGESTELD**Hoofdbestuur**

Voorzitter: Klaas Snijder, tel. 0513-416610, E-mail: k.snijder@home.nl

2e voorzitter: Albert Zomer, tel. 0546-456146, E-mail: zomer66@zonnet.nl

Secretaris: Onno Bijlsma, tel. 055-3232390, E-mail: o.bijlsma@planet.nl

Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl

Commissaris: Sjoerd Munniksma, tel. 072-5710076, E-mail: s.munniksma@outlook.com

Lid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: j.vanbennekom@hetnet.nl

Districtsvoorzitters

Groningen: Webe Zijlstra, tel. 0596-622451, E-mail: w.zijlstra@telfort.nl

Friesland: Sicco Veenstra, tel. 0515-573722/0654351180, E-mail: siccoveenstra@hotmail.com

Drenthe: Matthijs Slagter, tel. 050-230 81 03, E-mail: m.r.slagter@hotmail.com

Overijssel: Harry Oude Vrielink, tel. 0546-622818, E-mail: Yurley2@kpnmail.nl

Gelderland: Wim Theloozen, tel. 0481-375789, E-mail: wim.theloozen@gmail.com

Utrecht: Ronald van der Putten, tel. 06-22399614, E-mail: r.vanderputten@ziggo.nl

Noord Holland: Ruud Kok, tel. 06-20302122, E-mail: ruudkok18@gmail.com

Zuid Holland: Piet Hagenaars, tel. 06-10474218, E-mail: Piethagenaars@outlook.com

Zeeland: Leo Quist, tel. 0166-652150, E-mail: leoquist@zeelandnet.nl

West Noord-Brabant: Jack Burm, tel. 06-22698301, E-mail: j.burm1.1@kpnmail.nl

Oost Noord-Brabant: Peter Verkuijen, tel. 073-5324778, E-mail: pverkuij@xs4all.nl

Limburg: Jan Geenen, tel. 06-48097029, E-mail: j.geenen@home.nl

Voorzitter keurmeestersvereniging

Willem Smit, tel. 06-13782511, E-mail: wsm163@icloud.com

Voorzitter vereniging speciaalclubs

L. Wooning, tel. 0182-385921, E-mail: Fr.wooning@live.nl

Gelieve correspondentie voor hoofdbestuur en bondsraad naar het bondsbureau te zenden.

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdteh@home.nl

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbvv.nl

Internet: www.nbv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.00 en van 13.00 tot 16.30 uur.

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Hans de Boer, Kraatsweg 40, 6712 DC Ede, tel. 06-42812029, E-mail: secretariaatkmv@gmail.com

TECHNISCHE COMMISSIES**Kleur- en postuurkanaries**

Rein Grefhorst, tel. 055-5414227, E-mail: r.grefhorst@planet.nl

Tropische vogels en Parkieten

André Gerritsen, tel. 0344-601892, E-mail: a.gerritsen274@upcmail.nl

Zang

Voorzitter: E. Buizer, tel. 06-36208353, E-mail: e-buizer@hotmail.com

HEEFT U VRAGEN OVER VOGELS?**STEL ZE AAN ONDERSTAANDE SPECIALISTEN:**

Harzers en waterslagers: Joop Aelbrecht, Eufraat 3, 1186 JJ Amstelveen, E-mail: Aelbrecht@ziggo.nl

Timbrado's: Harry Smit, Weegbree 11, 3434 ER Nieuwegein, tel. 030-6062046, E-mail: harrysmit44@hotmail.com

Kleurkanaries: Gerard Verhaegen, Schaapmanlaan 9, 4641 BX Ossendrecht, tel. 0164-674433, E-mail: gerardverhaegen@ziggo.nl

Postuurkanaries: Theo Minten, Mr. Beumerstraat 44, 5986 CE Beringe, tel. 077-3076039, E-mail: thm.minten@home.nl

Europese cultuurvogels en hun bastaarden: Piet de Dreu, Buys Ballotstraat 7, 4462 AM Goes, E-mail: dreupit@kpnmail.nl

Grasparkieten: Jan Bouwmeester, Dahliafeld 1, 2914 CA Nieuwerkerk a/d IJssel, E-mail: jfbouwmeester@hotmail.com

Grote parkieten en agaporniden: Rien Steenbakkers, Dr. Boutkanstraat 1, 5473 AK Heeswijk Dinther, E-mail: riensteenbakkers@home.nl

Zebravinken, Japanse meeuwen en hun bastaarden: Francis Kriesels, Bilderdijkstraat 18, 3202 AE, Spijkenisse, E-mail: francis.kriesels@xs4all.nl

Tropische vogels en hun bastaarden, duiven en kwartels: Pieter van den Hooven, Violenweg 8, 8042 AR Zwolle, E-mail: pieter.hooven@gmail.com

Vruchten- en insectenetters: Rick van Groningen, tel. 06-34200301, E-mail: vangroningenrick@gmail.com

Bij vragen over artikelen in Onze Vogels kunt u informeren via de redactie of het bondsbureau.

SPECIAALCLUBS

Voor de liefhebbers van vrijwel elke vogelsoort kent de NBvV een speciaalclub. Het lidmaatschap van de speciaalclubs is in principe voorbehouden aan hen die lid van de NBvV zijn. Onderstaand hun contactinformatie. Verdere informatie kunt u vinden op onze website.

Speciaalclub Europese Cultuurvogels

T. de Boer: 06-13211143 / pomtiemapom@hotmail.com

Parkieten Speciaalclub

Frans Broeren: 0165-327156 / secretaris@parkietenspecialclub.nl

Insecten- en vruchtenetende Vogels

Sytse Andringa: 06-20740012 / secretaris@vogelspecialclub.nl

Japanse meeuwen en overige Lonchura's

H.J. Koelewijn: 033-2983548 / secretariaat@jmc-lonchura.nl

Natuurbroed Gouldamadine

Dhr. M. Eijmberts: 06-51182451 / secretaris@sngn.nl

Vorm- en postuurkanaries

G.K.M. Schrupf: 0299-648727 / g.schrumpf@upcmail.nl

Speciaalclub Postuurkanaries

A. Wijdemans: 06-46617558 / 013-5902933 / info@anpv.com

Nederlandse Zebnavinken Club

Eric Kijpers: 073-5210343 / ledenadmin@nederlandsezebravinkenclub.nl

Afrikaanse Prachtvinken

Peter Bredenbeek: 0172-443163 / info@scapnl.com

Speciaalclub Australische Prachtvinken & Papegaai Amadines

Simon Branderhorst: secretaris@prachtvinken.nl

Werkgroep Amerikaanse Sijzen

Dhr. B. Prins: 06-54226003 / a.prins.bp@gmail.com

Nederlandse Kleurkanarie Club

Marga van Eerden: 010-4834226 / nkc-ledenservice@hetnet.nl

Speciaalclub Kleurkanaries

J. v. Bennekom: 035-6562027 / voorzitter@specialclubkleur.nl

Speciaalclub Zangkanaries NZHU

T.C. Diepenhorst: 071-4015840 / t.diepenhorst@kpnmail.nl

Speciaalclub L.S.H. Harzers

B. Rhee: 0546-825987 / rhee1234@hetnet.nl

Speciaalclub Waterslagers "De Nachtegaal"

J.J. de Bruine: 0527-688488 / jendebruine@me.com

Speciaalclub Kleurkanarie Noord-Nederland

Erik Hulsmans: 0516-520013 / bestuur@specialclubkleurkanarie.nl

Nederlandse Speciaalclub Mozaïek Kanaries

H.H.J.S. van der Kolk: 06-50526912 / http://nederlandse-specialclub-mozaiek-kanaries.nl

Spanish Timbrado Society

Matthew Sprangers: 06-12887765 / timbradosociety@gmail.com

Keurmeester (98)

Wel twee uur lang stond de vogel op tafel. De mooiste wildkleurige turquoise pop die wij in lange tijd hadden gezien. Zelfs de conditie was perfect, want dat was het grootste probleem van het voorbije tentoonstellingsseizoen: veel vogels wilden maar niet in conditie geraken, wat leidde tot losse veren en ruipuntjes. Velen gaven het warme weer, waardoor de vogels maar niet strak in de veren zouden willen komen, de schuld. Iets waar trouwens ook de collega-liefhebbers van kleindieren (kippen, konijnen en duiven) mee kampten. Als keurmeesters de perfecte vogel voor je hebben staan en die vogel wil niet op stok komen. Ze had alles wat een vertegenwoordigster van haar soort zich kon wensen, maar ze wist zich niet te presenteren.

Geelbuikrosella

Dit in tegenstelling tot een geelbuikrosella die een paar dagen daarvoor met een klap op de keurtafel belandde. De voordrager had beide handen nodig om de grote kistkooi naar de tafel te dragen en dat was niet omdat het schelpenzand in de aanbieding was. In de kooi zat een monsterlijk grote vogel, prima van kleur en tekening, die ook nog eens houding had. Hij keek de keurmeester aan met een blik van: en wie ben jij dan wel en keek daarbij ook nog eens alsof hij door de tralies heen wilde komen, mocht de uitslag van de keuring hem niet bevallen. De geelbuikrosella is met zo'n 40 centimeter van snavel- tot staartpunt, de grootste rosella. Niet alleen door zijn minder gete-

kende rugdek onderscheidt hij zich van de andere rosella-soorten, ook zijn gedrag wijkt af. Aanleiding voor Adri van Kooten om in zijn tweedelige standaardwerk 'Papegaaien en Parkieten' uit 2013, wetenschappers te citeren die stellen dat 'de geelbuikrosella de primitiefste soort binnen de blauwwang-groep van dit geslacht is'. Waarmee met primitief de eerst ontstane soort wordt bedoeld. Zo beschouwd is de geelbuikrosella dus een soort oerosella.

Terug naar de stelling

Naarmate de tijd verstreek kroop de turquoise pop steeds dieper weg in de hoek van de kistkooi. Uiteindelijk konden wij niet anders dan de kooi overdwars op tafel zetten, een teken aan de dragers dat de vogel terug kan naar de stelling. Gelukkig viel er in deze groep wél wat te kiezen, zodat uiteindelijk twee elegantparkieten (een wildkleur en een grijsvleugel) en een opaline Bourksparkiet met respectievelijk goud, zilver en brons aan de haal gingen. De moraal van dit verhaal? Een vogel kan alles hebben wat de standaard voorschrijft, maar wanneer het dier door de eigenaar niet wordt getraind om zich in de TT-kooi te presenteren en zich op zijn of haar best te laten zien, zal zo'n vogel nooit hoog in de punten eindigen. Waarbij aangetekend mag worden dat sommige vogels het showelement gewoon in zich hebben en anderen dat nooit zullen krijgen.

Louis van Kelkhoven
keurmeester

ADVERTENTIES

Gezonde vogels hebben geen medicijnen nodig

Uw vogel in topconditie door de vloeibare voedingssupplementen van VitaVogel. Ons assortiment is ontwikkeld op basis van de receptuur van essentiële nutriënten die Kanters Special Products in 60 landen succesvol toepast in de pluimveesector. Con Brio ondersteunt een vrijere ademhaling. Vivace draagt bij aan een gezond afweersysteem en geeft extra energie. Gustoso draagt bij aan een optimale spijsvertering en Mezzoforte is de optimale vitaminemix.

www.vitavogel.nl

Januari De groenwangparkiet, Pyrrhura m. molinae, opaline-cinnamon groen.

De groenwangparkiet behoort tot de grote familie van de Pyrrhura's of Roodstaartparkieten. Deze in Zuid-Amerika voorkomende familie telt 28 soorten en 49 ondersoorten. Ze variëren in grootte van 28 tot 30 cm voor de Blauwkeelparkiet, *P. cruentata*) tot plusminus 21 cm voor de kleinste, de Emmaparkiet, *P. emma*. De groenwangparkiet zit daar met zijn 26 cm tussenin. Veel van de soorten en ondersoorten zijn niet in Europa aanwezig. De blauwkeelparkiet hoort volgens de wetenschappers in een ander geslacht thuis maar daar is mij nog geen naam van bekend.

Huisvesting en verzorging.

Pyrrhura's zijn redelijk gemakkelijk te houden en te kweken. De ene soort gaat wat lastiger kweken dan de andere. Sommige soorten broeden volop, dat geldt ook voor de groenwangparkiet. Ze worden meestal in vluchtjes gehouden maar ze worden ook in ruime broedkooien gekweekt. Het zijn nieuwsgierige, beweeglijke vogels, die buiten de broedtijd zeker in vluchten gehouden moeten worden. Ze overnachten graag in een nestkast; die kunt u het hele jaar door laten hangen. Geslachtonderscheid

is op het oog nauwelijks te zien. Dus om teleurstelling te voorkomen worden de meeste vogels gesexed hetzij via DNA hetzij endoscopisch. Gewaakt moet worden voor inteelt. Dat heeft vooral bij Zuid-Amerikaanse soorten al na enkele jaren slechte gevolgen, zoals onvruchtbaarheid, teruglopen van formaat etc. De voeding dient naast een goed zaadmengsel te bestaan uit een goed zachtvoer, zoals ei- of krachtvoer aangevuld met universeelvoer. Dit kan in de verhouding van 1 deel zaad en 1 deel zachtvoer worden gegeven. Verder is dagelijkse verstreking van fruit zoals appel, banaan of diverse soorten bessen zoals lijsterbes, rode bes of rozebottel aan te bevelen. Dit kan worden afgewisseld met diverse soorten groenten zoals wortel, andijvie, paprika. Vaak is zo'n uitgebreide, afwisselende voeding de sleutel tot succes.

Mutaties.

De pyrrhura's hebben de laatste jaren aan populariteit gewonnen, niet in de laatste plaats door het ontstaan van mutaties. Vooral bij de groenwang is er al een hele serie ontstaan. Dat levert natuurlijk ook een heleboel mogelijkheden om te gaan combineren. Bij de

groenwang zijn op dit moment de volgende mutaties bekend: opaline, cinnamon, turquoise, violet, dilute (voorheen overgoten), misty en NSL ino (de recessieve vorm van ino). Daarnaast zijn er meerdere selectievormen, selectie rood en selectie geel. Vaak wordt er aan een mutatiecombinatie of selectievorm een aparte (fantasie) naam gegeven. Dit bevordert niet de duidelijkheid. Daarom is de afgelopen tijd gewerkt aan een nieuwe standaard voor de pyrrhura's. In samenwerking met enkele Belgische collega keurmeesters is geprobeerd een zo goed mogelijke beschrijving te maken van de wildvormen en de mutatie's. De nieuwe standaard zal in het vroege voorjaar op de site van de NBvV worden gepubliceerd. Ik ben een liefhebber van mutaties maar persoonlijk hoop ik toch dat er ook kwekers zijn die behalve mutatiecombinaties ook hun best doen om de wildvorm en de enkelvoudige mutaties te behouden.

Op de prachtige foto van Henk van der Meer ziet u wat een kleurrijke vogels het kunnen zijn. Het is een combinatie van opaline en cinnamon. Opaline heeft als belangrijk kenmerk de gele flanken, Cinnamon zorgt voor een andere kleur groen op het rugdek (meer bruingroen; met name de slapennen zijn meer bruin dan zwart) en is verder te herkennen aan de lichtere snavel- en pootkleur, die ook meer bruinachtig zijn. De juiste schrijfwijze voor deze mutatiecombinatie is opaline-cinnamon. Let op het tussenliggende streepje. Dit geeft aan dat er een crossing-over heeft plaats gevonden. Beide mutaties liggen op het geslachtschromosoom. Dit betekent dat normaal gesproken deze combinatie niet kan ontstaan. Daarvoor moet er dus iets mis gaan tijdens de celdeling. Dit gebeurt vrij regelmatig, daar kun je op wachten.

sel

De